

AMASYA İLİ

SANAYİ SEKTÖREL EYLEM PLANI

2018 - 2023

AMASYA İLİ SANAYİ SEKTÖREL EYLEM PLANI (2018-2023)

Hazırlayanlar

Doç.Dr. M.Burak BİLGİN (Amasya Üniversitesi)

Erhan BİÇER (Bilim Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü)

Mehmet Ali KABACI (Bilim Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü)

İÇİNDEKİLER

1. Giriş ve Yönetici Özeti.....	00
2. Raporun Amacı ve Kapsamı.....	00
3. Raporun Hedefi.....	00
4. Çalışma Yöntemi	00
5. Sektörün Mevcut Durumu	00
5.1 Global gelişmeler	00
5.2 Türkiye’de Makro Ölçekli Yaklaşımlar (kurumsal yapı, politikalar, stratejik hedefler vb.).....	00
5.3 Amasya’da durum (istatistiki göstergeler, geçmiş çalışmalar, sorunlar, beklentiler vb.)	00
6. Hedef Analizi (Sorun analizi ile sebep-sonuç ilişkisi içerisinde).....	00
7. Performans Göstergeleri	00
8. Sorumlu Kuruluşlar – Paydaş Analizi.....	00
9. Eylem Planı	00
10. Kaynakça.....	00

ŞEKİLLER

- Şekil 1: Merzifon Kaymakamlığı ziyareti
Şekil 2: KOSGEB İl Müdürlüğü ziyareti
Şekil 3: Amasya TAGLIG (LED fabrikası) ziyareti
Şekil 4: Merzifon MERSİM Metal ziyareti
Şekil 5: Suluova Mirza Giyim Tekstil fabrikası ziyareti
Şekil 6: Merzifon OSB Müdürlüğü ziyareti
Şekil 7: Amasya TSO ziyareti
Şekil 8: Merzifon Silverline firması ziyareti
Şekil 9: Türkiye Yatırım Teşvik Bölgeleri Haritası
Şekil 10: Amasya OSB Müdürlüğü
Şekil 11: Merzifon OSB Müdürlüğü
Şekil 12: Suluova OSB Müdürlüğü
Şekil 13: TR83 Bölgesi Uygun Yatırım Alanları Araştırması – Amasya İli Raporu kapsamında Amasya için önerilen yatırım konuları

TABLolar

- Tablo 1: KOSGEB Tarafından Amasya’da 2010– 2017 Yılları Arasında Destek Verilen Firma Sayısı
Tablo 2: KOSGEB Tarafından Amasya’da 2010 – 2017 Yılları Arasında Verilen Destek Tutarı (TL)
Tablo 3: Amasya ili genelinde mevcut OSB'lere ait bilgiler
Tablo 4: Küçük Sanayi Siteleri bilgi tablosu
Tablo 5: Ticaret ve Sanayi Odaları bilgi tablosu
Tablo 6: Esnaf ve Sanatkâr Odaları bilgi tablosu
Tablo 7: NACE kodlarına göre Amasya ilinde faaliyet gösteren firma listesi
Tablo 8: İller bazında ihracat rakamları listesi
Tablo 9: Amasya ili ihracat ve ithalat sektörel dağılımları
Tablo 10: Amasya'nın Yıllara Göre İhracat-İthalat Durumu(TUİK)
Tablo 11: Amasya ilinin sanayi sektöründe güçlü yönleri listesi
Tablo 12: Amasya ilinin sanayi sektöründe zayıf yönleri listesi
Tablo 13: Amasya ilinin sanayi sektöründeki fırsatları listesi
Tablo 14: Amasya ilini sanayi sektöründe bekleyen tehditler listesi
Tablo 15: Amasya ili sanayi sektörüne ait performans göstergeleri
Tablo 16: Amasya ili sanayi sektörü paydaşlar listesi

KISALTMALAR

- OKA: Orta Karadeniz Kalkınma Ajansı
KOSGEB: Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı
OSB: Organize Sanayi Bölgesi
TSO: Ticaret ve Sanayi Odası
TÜİK: Türkiye İstatistik Kurumu
TİM: Türkiye İhracat Meclisi
GZFT: Güçlü ve Zayıf yönler ile Fırsatlar ve Tehditler
AB: Avrupa Birliği
DTÖ: Dünya Ticaret Örgütü
OECD: Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü
GSYH: Gayri Safi Yurtiçi Hâsıla
HES: Hidro Elektrik Santral
GES: Güneş Enerji Santrali
RES: Rüzgâr Enerji Santrali
KÜSİ: Kamu Üniversite Sanayi İşbirliği
KÜSİP: Kamu Üniversite Sanayi İşbirliği Portalı
KOBİ: Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmeler
AR-GE: Araştırma ve Geliştirme
KSS: Küçük Sanayi Sitesi
NACE: Avrupa Topluluğunda Ekonomik Faaliyetlerin İstatistikî Sınıflaması
TKDK: Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu
TTO: Teknoloji Transfer Ofisi

KISALTMALAR

OKA: Orta Karadeniz Kalkınma Ajansı

KOSGEB:Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı

OSB: Organize Sanayi Bölgesi

TSO: Ticaret ve Sanayi Odası

TÜİK:Türkiye İstatistik Kurumu

TİM:Türkiye İhracat Meclisi

GZFT:Güçlü ve Zayıf yönler ile Fırsatlar ve Tehditler

AB: Avrupa Birliği

DTÖ: Dünya Ticaret Örgütü

OECD: Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü

GSYH: Gayri Safi Yurtiçi Hâsıla

HES: Hidro Elektrik Santral

GES:Güneş Enerji Santrali

RES:Rüzgâr Enerji Santrali

KÜSi: Kamu Üniversite Sanayi İşbirliği

KÜSiP: Kamu Üniversite Sanayi İşbirliği Portalı

KOBİ:Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmeler

AR-GE: Araştırma ve Geliştirme

KSS:Küçük Sanayi Sitesi

NACE: Avrupa Topluluğunda Ekonomik Faaliyetlerin İstatistikî Sınıflaması

TKDK: Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu

TTO: Teknoloji Transfer Ofisi

1. Giriş ve Yönetici Özeti

2017 yılında Amasya Valisi ve OKA Yönetim Kurulu üyesi Sayın Dr. Osman VAROL'un talimatları doğrultusunda hazırlıkları başlatılan Amasya İl Stratejik Eylem Planlarıyla ulaşılmak istenen hedef başta 2023 vizyonu ve Onuncu Kalkınma Planı (2014-2018) hedeflerine ulaşabilmek açısından önem taşıyan temel sorun alanlarına yönelik olarak Amasya ili için bir yol haritası sunmaktadır. Bu çalışmada Amasya ilinin Türkiye ekonomisinin gelişim sürecine uyum göstermesi için ekonomik ve sosyal alanda yapılması gereken çalışmalar planlanmıştır.

Bu çerçevede, Onuncu Kalkınma Planı, Öncelikli Dönüşüm Programları, Orta Vadeli Program, Bakanlık Stratejik Planları ile Yeşilirmak Havza Gelişim Projesi Bölge Planı Amasya ilinin ihtiyaç ve öncelikleri dikkate alınarak incelenerek aşağıda listesi sunulan 4 adet sektörel eylem planı oluşturmuştur. Eylem planlarında yer alan faaliyetler birden fazla kurumun sorumluluk alanına giren ve kurumlar arası etkin koordinasyon gerektirecek şekilde tasarlanmış olup eylemler, eylemden sorumlu kuruluşlar tarafından eylemle ilgili kuruluşlarla koordinasyon halinde uygulamaya geçirilecektir.

AMASYA İL SEKTÖREL EYLEM PLANLARI LİSTESİ

1. TARIM SEKTÖREL EYLEM PLANI
2. SANAYİ SEKTÖREL EYLEM PLANI
3. TURİZM SEKTÖREL EYLEM PLANI
4. ÇEVRE ve KENTSEL ALTYAPI SEKTÖREL EYLEM PLANI

2. Raporun Amacı ve Kapsamı

Rapor ile Amasya ilinde sanayi sektörünün istenen hedeflere ve arzu edilen seviyelere çıkabilmesi için tüm ili bir bütün olarak kapsayacak organize bir eylem planının ortaya konması hedeflenmiştir. Amasya ilimizin Orta Karadeniz Bölgesindeki coğrafi konumu stratejik bir sanayi şehri olmaması ve deniz kıyısında bulunmaması nedeniyle de bir liman veya turizm şehri olmasına engel teşkil etmektedir.

Jestratejik konuma sahip ulaşım yolları kavşağında bulunan yerleşim yerlerinin çok daha kolay gelişim sağladığı ve sanayi kuruluşları tarafından da tercih edildiği bir gerçektir. Bu gerçek doğrultusunda Amasya ilinin çok aktif bir konumu olmamakla beraber İç Anadolu ile İstanbul başta olmak üzere Marmara Bölgesinden Orta ve Doğu Karadeniz Bölgesine geçiş güzergâhında özellikle Merzifon ilçesinin ulaşım kavşak noktasında bulunması büyük avantajlar ve fırsatlar sunmaktadır.

Sanayi sektörel eylem raporu ile bu avantaj ve fırsatları somut çıktılara dönüştürmeye yönelik gayretlerin ortaya konulması hedeflenmektedir.

Raporun hazırlanmasında ilimizde sanayi sektörünün kapsamına giren tüm paydaşlar belirlenmiş ve hepsi ile görüşmeler yapılarak raporda faydalanılabilecek her türlü bilgi, tecrübe ve teklifler değerlendirilmeye çalışılmıştır.

3. Raporun Hedefi

Amasya İl Sanayi Stratejisi Eylem Planı (2018-2023), başta Onuncu Kalkınma Planı ve Türkiye'nin Stratejik Vizyonu 2023 olmak üzere yapılan çok sayıdaki çalışmadan faydalanılarak Amasya Üniversitesi Teknoloji Fakültesi Öğretim Üyesi ve Kamu Üniversite Sanayi İşbirliği (KÜSİ) üniversite temsilcisi Doç.Dr. Mehmet Burak BİLGİN moderatörlüğünde ve koordinatör kurumlar olarak Orta Karadeniz Kalkınma Ajansı (OKA) ve Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü tarafından yürütülmek suretiyle, KOSGEB İl Müdürlüğü, Ticaret İl Müdürlüğü, Gümrük İl Müdürlüğü, Tarım İl Müdürlüğü, Amasya Ticaret ve Sanayi Odası, Amasya Esnaf ve Sanatkarlar Odası, Amasya OSB Müdürlüğü, Amasya OSB sanayi kuruluşları, Merzifon Ticaret ve Sanayi Odası, Merzifon OSB Müdürlüğü, Merzifon OSB sanayi kuruluşları, Suluova OSB Müdürlüğü, Suluova OSB sanayi kuruluşları, Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü, İl Özel İdaresi, İl Planlama ve Koordinatör Müdürlüğü, Sivil Toplum Kuruluşları ve çok sayıda değişik sektörlerde faaliyet gösteren işletmelerin katılımı ve katkıları ile hazırlanmıştır.

İl Sanayi Stratejisi Eylem Planının (2018-2023) hazırlıklarına 2017 yılı Kasım ayında başlanmıştır İl Sanayi Stratejisi Eylem Planının hazırlık çalışmalarında öncelikle ilgili kurum ve kuruluşlar, işletmeler ile sivil toplum kuruluşlarından mevcut durum ve politika önerileri talep edilmiştir. Paydaşlar ile birlikte 2017 yılı Amasya ilimizin sanayisinin güçlü ve zayıf yönlerinin ortaya çıkarılması ve dış çevreden kaynaklanan fırsatlar ile tehditlerin belirlenmesine yönelik GZFT analizi çalışması gerçekleştirilmiştir. Daha sonra Kamu kurum ve kuruluşları, işletmeler ile sivil toplum kuruluşlarıyla paylaşılan GZFT analizine yönelik görüşler doğrultusunda, taslak strateji eylem planı yeniden değerlendirilmiştir. Belirlenen politikalar çerçevesinde ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının, sivil toplum kuruluşlarının ve çeşitli tarafların görüş, değerlendirme ve önerileri dikkate alınarak yapılan analizler sonucunda eylem planı oluşturulmuştur.

İl Sanayi Stratejisi Eylem Planını (2018-2023) ile sanayi politikalarının ilgili kurumlar ve taraflarca sahiplenilmesi ve farkındalığın artırılması sağlanacak olup 2018-2023 dönemi İl Sanayi Stratejisi Eylem Planında yer alan eylemlerin başarı değerlendirmeleri, her yılın sonunda eylemlerin süresi ve performans göstergeleri dikkate alınarak paydaşlarla birlikte değerlendirme yapılacak, etkin uygulama için Eylem planında gerekli güncellemeler yapılacaktır.

4. Çalışma Yöntemi

Sanayi Sektörü saha çalışmaları kapsamında başta Merzifon Kaymakamlığı, Amasya Organize Sanayi Bölge (OSB) Müdürlüğü, Merzifon Organize Sanayi Bölge (OSB) Müdürlüğü, Suluova Organize Sanayi Bölge (OSB) Müdürlüğü, Amasya Ticaret ve Sanayi Odası Başkanlığı, Merzifon Ticaret ve Sanayi Odası Başkanlığı, Suluova Ticaret ve Sanayi Odası Başkanlığı, Suluova Belediye Başkanlığı, KOSGEB İl Müdürlüğü, İl Tarım Müdürlüğü, Gümrük Müdürlüğü olmak üzere kamu kurum ve kuruluşları ile tek tek görüşülmüştür. Özellikle OSB'lerde faaliyet gösteren Sanayi kuruluşları başta olmak üzere Mermer, Davlumbaz ve Ankastre, Makine İmalat, Tekstil, Gıda ve Teknolojik ürün üreten sektörlerin her birinde birden fazla farklı firmalar ziyaret edilerek sektörel durumları hakkında tecrübeleri, öneri ve beklentileri hakkında görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Sadece OSB'lerdeki firmalar ile yetinilmemiş, küçük sanayi siteleri ve müstakil yerlerde bulunan firmalar da bu kapsamda ziyaret edilmiştir.

Toplam olarak 12 kamu kurumu ile 28 adet firma ziyareti gerçekleştirilmiştir.

Gerçekleştirilen ziyaretlerde kurum ve kuruluşların faaliyet alanları, sanayi sektöründe mevcut durumları, geleceğe dönük beklentileri ve yapılan yatırım ve çalışmaları, ihracat kapasitesi ve ihracatın artırılması katma değerli ürün geliştirme becerileri, devlet teşviklerinden faydalanma ve beklentileri, nitelikli işgücü oluşum için teklif ve önerileri konuları görüşülerek notlar alınmak suretiyle kayıt altına alınmıştır. Görüşmelerde Amasya ilinin sanayi sektörü olarak başta ihracat olmak üzere ülke içerisinde ve ülke dışında çok daha iyi konuma ulaşabilmesi için tüm imkanların ve gayretlerin bir senkronizasyon içerisinde nasıl koordine edilebileceği üzerine görüş alışverişinde bulunulmuş ve teklif ve öneriler alınmıştır.

Kamu kurumlarına ve sanayi sektör kuruluşlarına yapılan tüm ziyaret fotoğraflarının raporda çok fazla yer kaplamasını meydan vermemek adına temsilen örnekleme olarak temsilen seçilen ziyaret fotoğrafları sırasıyla aşağıda gösterilmiştir (Şekil 1-8).

Şekil 1:Merzifon Kaymakamlığı ziyareti

Şekil 2:KOSGEB İl Müdürlüğü ziyareti

Şekil 3:Amasya TAGLIG (LED fabrikası) ziyareti

Şekil 4:Merzifon MERSİM Metal ziyareti

Şekil 5:Suluova Mirza Giyim Tekstil fabrikası ziyareti

Şekil 6:Merzifon OSB Müdürlüğü ziyareti

Şekil 7:Amasya TSO ziyareti

Şekil 8:Merzifon Silverline firması ziyareti

5. Sektörün Mevcut Durumu

5.1 Global gelişmeler

Dünyada küreselleşme eğilimlerinin artması ile birlikte ülkeler arasında ekonomilerin bütünleşmesi, Avrupa Birliği (AB) ve Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ) gibi uluslararası kurumların ekonomi politikalarındaki artan belirleyiciliği, teknoloji alanındaki hızlı gelişmeler, başta Çin ve Hindistan olmak üzere gelişmekte olan ülkelerin yükselişi ve ekonomik büyümeye koşut olarak emtia fiyatlarındaki ve ticaret hacmindeki artış gibi unsurlar, Türkiye'nin ekonomik büyüme kapasitesini doğrudan etkilemektedir. Artan küresel rekabet şartlarına Türkiye'nin uyum sağlaması, kendi rekabet gücünü arttırabilmesi ve yüksek ekonomik büyüme oranlarını devam ettirme gereği, bu hedefe yönelik strateji alanlarının başında gelen sanayi stratejisinin önemini de arttırmaktadır. Söz konusu sanayi stratejisi tasarımının başlangıç bileşeni olarak belgenin bu bölümünde; küresel ekonomideki gelişmelerden, AB'deki durumdan, Türkiye'nin rekabetçiliği ve bu gelişmelerin sanayinin gelişmesine yansımalarından bahsedilmektedir.

Türkiye'nin de kurucu üyeleri arasında yer aldığı OECD, dünya genelinde ekonomideki gidişatı yakından takip eden kuruluşların başında geliyor. Her sene sonunda düzenli olarak yayınlanan OECD Ekonomik Görünüm (OECD Economic Outlook) çalışması, geçmiş yılın ekonomik muhasebesini yaparken, sonraki yıllar için ise öngörülerde bulunmaktadır. 2017'nin son günlerinde yayınlanan çalışma ile Türkiye'nin ekonomik performansını OECD ortalaması ile mukayese etmek mümkün hale gelmektedir. OECD raporu 2017'yi genel olarak bir toparlanma yılı olarak değerlendirmektedir. 2009 yılında küresel krizle kendini gösteren ve uzun zamandır etkileri hissedilen ekonomik durgunluk 2017'de yerini normalleşmeye bırakmış görünmektedir. Bu eğilimin 2018'de de devam edeceğini öngören rapor, buna rağmen küresel ekonomik büyümenin kriz öncesi dönemin altında kaldığını belirtmektedir. 2017 yılında sabit fiyatlarla %6,1 büyüyen Türkiye ekonomisi OECD ülkeleri arasında ilk sırada yer almaktadır. Rapor 2018 ve 2019 yılları için Türkiye'de büyümenin %4,9 ve %4,7 seviyesine ineceğini öngörmektedir. Rapor, OECD ülkelerinde işsizlik sorununun 2012'den bu yana azalarak kriz öncesi seviyelere indiğini göstermektedir. Türkiye ise işsizlik konusunda 2012'de OECD ortalamasını yakalamışken, o tarihten bu yana kötüye gitmektedir. Türkiye'de 2015'te %10,3 ile çift haneli rakamlara ulaşan işsizlik 2017'de %11,1'e kadar yükselmiş durumdadır. OECD'nin 2019 yılında Türkiye için işsizlik öngörüsü ise %11,3 olarak belirlenmiştir. Yunanistan ve İspanya'nın ardından OECD ülkelerinde işsizlik sorununun en fazla hissedildiği üçüncü ülke Türkiye görünmektedir.

Türkiye'nin 2017 yılı ihracat geliri, 2014'deki tarihi seviyeye çok yaklaşmıştır. İhracat hacmindeki büyüme oranı yıllar içinde inişli çıkışlı bir grafik izlemekle birlikte, 2003-2016 yılları arasında yakalanan yıllık ortalama %11,4'lük ihracat geliri büyümesi Türkiye'nin bu alandaki potansiyelini ortaya koymaktadır. 2019 yılı dikkate alındığında ihracat hacmini bir önceki yıla göre %6,1 oranında arttırması beklenen Türkiye, bu alanda Slovakya ve Slovenya'nın ardından OECD ülkeleri arasında üçüncü sırada yer alacak görünmektedir.

Büyüme oranları ve ihracat hacmi açısından en başarılı ülkeler arasında yer alan Türkiye, söz konusu enflasyon olunca listenin öteki ucunda duruyor. 2017 yılında tüketici fiyatlarındaki enflasyon artışı OECD genelinde %2,1 seviyesindeyken Türkiye için bu oran %10,7 çıkmıştır. Çalışma 2018'de Türkiye'de enflasyonun yeniden tek haneli rakamlara düşeceğini ve 2019'da %8,9 olacağını öngörmektedir. (OECD Ekonomik Görünüm Raporu 2018)

5.2 Türkiye’de Makro Ölçekli Yaklaşımlar (kurumsal yapı, politikalar, stratejik hedefler vb.)

Türkiye Sanayi Stratejisi’nin vizyonu, “Orta-yüksek ve yüksek teknoloji ürünlerde Afro-Avrasya’nın tasarım ve üretim üssü olmak” şeklinde belirlenmiştir. Bu vizyon doğrultusunda, 2015–2018 dönemini kapsayan Türkiye Sanayi Stratejisi’nin genel amacı ise “Türk sanayisinin rekabet edebilirliğinin ve verimliliğinin yükseltilerek, dünya ihracatından daha fazla pay alan, ağırlıklı olarak yüksek katma değerli ve ileri teknoloji ürünlerin üretildiği, nitelikli işgücüne sahip ve aynı zamanda çevreye ve topluma duyarlı bir sanayi yapısına dönüşümünü hızlandırmak” olarak belirlenmiştir.

Yukarıda belirtilen genel amacı gerçekleştirmek üzere, üç temel stratejik hedef tespit edilmiştir. Uygulanacak sanayi stratejisinin odağında, bu üç temel stratejik hedef doğrultusunda yapısal dönüşümü desteklemek yer almaktadır:

Hedef 1: Sanayide bilgi ve teknolojiye dayalı yüksek katma değerli yerli üretimin geliştirilmesi

Hedef 2: Kaynakların etkin kullanıldığı, daha yeşil ve rekabetçi sanayi yapısına dönüşümün sağlanması

Hedef 3: Sosyal ve bölgesel gelişmeye katkı sağlayan ve nitelikli işgücüne sahip sanayinin geliştirilmesi

Belirlenen üç stratejik hedef, politika alanları ve eylem planıyla uyumlu; yerli, yenilikçi ve yeşil üretimi teşvik edecek şekilde kurgulanmıştır.

Türkiye Sanayi Stratejisi 2015-2018 Belgesi, vizyon, genel amaç ve stratejik hedefler doğrultusunda sanayinin ve sektörlerin rekabet gücünü arttırmak üzere, yapısal dönüşümü yönlendirmeye ve desteklemeye katkı verecek, AB’deki sanayi politikası yaklaşımlarıyla uyumlu, Türk sanayisinin güçlü ve zayıf yönleri ile sahip olduğu fırsatlar ve karşı karşıya kaldığı tehditler çerçevesinde oluşturulan bir politika çerçevesini içermektedir.

5.3 Amasya’da durum (istatistiki göstergeler, geçmiş çalışmalar, sorunlar, beklentiler vb.)

Amasya’da sanayi; 1926 yılında kurulan Eski Çeltek Kömür İşletmesi ve 1955 yılında kurulan Yeni Çeltek Kömür İşletmesi ile fabrika ölçeğindeki sanayileşme hareketi ise 1954 yılında Suluova’da Şeker Fabrikası’nın kurulması ile başlamıştır. Pancar ekiminin artırılması ve Amasya Şeker Fabrikasının kurulması ile başta şeker sanayi olmak üzere gıda sanayinde gelişmelerin başlangıcını oluşturmuştur.

Amasya İli sanayisi uzun yıllar taşta toprağa dayalı işletmelerden oluşmuş, 5084 sayılı kanunun uygulanmaya başlaması ile imalat sanayi, tekstil, mobilya ve madencilik alt sektöründe Amasya Beji olarak ünlenen ve markalaşan mermer sanayinde ciddi gelişmeler olmuştur. Amasya ilinde sanayi sicilinde kayıtlı sanayi işletme sayısı 676’ dır. Türkiye sanayi işletmeleri toplamı içerisinde %0.50’lik bir oran ile sanayisi geliştirmekte olan illerimiz arasında yer almaktadır.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK)’in Aralık 2016 da açıkladığı verilere göre; 2014 yılı Amasya ili Gayri Safi Yurtiçi Hasıla (GSYH)’sı 6.089.802.000 TL ile Türkiye GSYH’sının 0,3’ lük kısmını oluşturmaktadır.

Amasya GSYH'nin %17,63' ünü sanayi sektörü, % 17,59'unu tarım sektörü, % 53,22' sini Hizmetler sektörü ve %11,56'sını ise vergiler ve diğerleri oluşturmaktadır.

TÜİK verilerine göre 2014 yılı Amasya'nın kişi başına düşen milli geliri 18.916 TL (8.649 \$) dir. Bu değerle Amasya kişi başı milli gelirden TR83 Bölgesinde Samsun ilinden sonra ikinci sırada yer almaktadır. TR83 Bölgesindeki illerin kişi başı milli gelirleri; Samsun (8.790 \$), Amasya (8.649 \$), Çorum (7.812 \$), Tokat (6.444 \$) olarak sıralanmaktadır.

Amasya ilinde "Gıda ürünleri ve içecek imalatı, madencilik ve taşocakçılığı, taşa toprağa dayalı sanayi ile başka yerde sınıflandırılmamış makine ve teçhizat imalatı sektörleri öne çıkmaktadır.2006-2017 yılları arasında ilde firmaların yaptığı yatırımlar incelendiğinde de aynı sektörlerin öne çıktığı, bu sektörlerden farklı olarak enerji üretimi için Hidro Elektrik santrali (HES), Güneş Enerji Santrali (GES) ve Rüzgar Enerji Santrali (RES) yüksek bütçeli yatırımların başlatıldığı dikkat çekmektedir. Amasya Yeşilirmak ve Çekerek üzerinde kurulan ve kurulma çalışmaları devam eden kurulu gücü 197,65 (MW) olan 11 HES'in 10' u elektrik üretimine başlamış olup 1'inin inşaatı devam etmektedir. Söz konusu HES'lerin yapım işi tamamlandığında 738,10 GWh elektrik enerjisi üretilecektir. Üretilecek bu enerji miktarı Amasya ilinin yıllık elektrik enerjisi tüketiminden fazlasını karşılayacaktır.

Amasya yöresindeki Amasya Beji doğal taş yatakları rezervi (1.400.000.000m³), Türkiye'de kayıtlı doğal taş rezervinin %21'ini, dünyadaki bilinen rezervlerin ise yaklaşık %10'unu oluşturmaktadır. Sarıbal rengindeki doğal taşı(mermeri), görünüm ve kalitesiyle (leke tutmaz, su emmez, aşınımı az) ulusal ve uluslararası ölçekte adını yurtdışına duyurmayı başarmıştır. 2017 yılında, Çin Halk Cumhuriyeti, Hindistan, Bangladeş, Tayvan, Lübnan, Suudi Arabistan başta olmak üzere 45 den fazla ülkeye ihracat gerçekleştirilmiştir.

Mermerde Amasya, blok ve plakadan 0,5 cm'ye kadar her boyut ve teknikte işlenmiş, yarı işlenmiş ve blok üretimi gerçekleştirebilecek kapasite ve çağdaş teknolojiye; 6 sınıfta 18 farklı doğal taştan oluşan ürün gamına sahiptir. Gelecekte Amasya ekonomisine ciddi katkılarının olacağı düşünülmektedir.

Amasya Organize Sanayi Bölgesinde faaliyette bulunan mermer işletmeleri ve bu firmalarla bağlantılı çalışan Kervansaray, Akyazı, Eliktekte ve Musa Köy civarındaki mermer ocakları ve diğer mermer firmalarıyla birlikte Mermersektörünün İlimizdeki istihdama büyük katkısı olduğu gibi ilimiz ihracatının artmasında önemli bir yer tutmaktadır.

Amasya Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü'nün proje sahipliğini yürüttüğü "Amasya Beji Mermerinin Rekabete Hazırlanması" projesiyle; Amasya Beji mermeri tam teknolojik (mekanik ve fiziko-kimyasal) analizleri yapılmış, kesit ve desenleri belirlenmiştir. Amasya ili sınırları içerisinde faaliyet gösteren mermer işletmelerinin dağılımlarının ve potansiyellerinin gösterildiği haritalar çıkarılmış ve coğrafi işaret alınması için Türk Patent ve Marka Kurumu'na müracaatta bulunulmuştur. "Amasya Beji Mermeri" Türk Patent ve Marka Kurumunun 15.02.2018 tarih ve 23 sayılı Resmi Coğrafi İşaret ve Geleneksel Ürün Adı Bülteninde yayımlanmış olup Coğrafi İşaret tescili yapılan çalışmalar sonucunda 2018 yılı Temmuz ayında tamamlanmıştır. Bu sürecin sonucunda "Amasya Beji" mermeri markası olarak tescillenmiştir.

İlimizde sanayi alanında Mermer, kuru maya, ankastre mutfak tipi aspiratör, davlumbaz, ürünleri, tekstil ürünleri, Rivet, mobilya ve ofis mobilyaları, linyit, metal sanayi ürünleri, kimyevi ve plastik sanayi ürünleri Yurt içine satışı yapıldığı gibi yurt dışına da ihracatları yapılmaktadır. Mermer, ankastre mutfak ürünleri ihracatta önemli yer tutmaktadır. Amasya da mermer sanayi önemli ölçüde gelişmiş olup yurt dışına ihracat yapılmaktadır.

İlimiz yatırım teşvik bölgeleri kapsamında ülke genelinde 4ncü bölgede yer almaktadır (Şekil9).

Şekil 9: Türkiye Yatırım Teşvik Bölgeleri Haritası

Amasya ili sanayi kuruluşları tarafından devlet hibe ve teşviklerinden faydalanma durumu her geçen yıl artış göstermektedir. KÜSİ ekibinin gayretleri ve Amasya Üniversitesi akademik personelinin özverili çalışmaları sayesinde proje bazlı çalışmalar ciddi ivmeler kazanmıştır.

Devlet teşvik ve hibe projelerini KOBİ kapsamında etkinlikle uygulayan ve son yıllarda sanayi kuruluşları için en önemli kurumlar arasında üst sıralara yerleşen KOSGEB ilimizde de etkin olarak çalışmalarını sürdürmektedir.

KOSGEB Amasya Müdürlüğü tarafından günümüze kadar (2017 sonu itibariyle) Amasya’da faaliyet gösteren KOBİ ve Girişimcilere Genel Destek Programı, Girişimcilik Destek Programı, KOBİ Gelişim Destek Programı, AR-GE ve İnovasyon Endüstriyel Uygulama Destek Programı ve KOBİ Proje Destek Programı kapsamında Geri Ödemeli ve Geri Ödemesiz olmak üzere toplam 18.134.487,75 TL destek ödemesi yapılmıştır.

2017 yılı içerisinde Kamu kurum ve kuruluşlarıyla yapılan protokoller neticesinde ilimiz genelinde düzenlenen Uygulamalı Girişimcilik Eğitimine 666 kadın ve 771 erkek olmak üzere toplam 1437 girişimci adayı katılım sağlanmıştır. Bunlardan, 101 kadın ve 132 erkek olmak üzere 233 girişimci 2017 yılı içerisinde KOSGEB destekli olarak iş yerlerini açmışlardır.

İlimizde 2010 yılından günümüze kadar yüksek meblağlarda ve düzenli çağrılarla devlet hibe ve destek projelerini gerçekleştiren KOSGEB aracılığıyla desteklerden faydalanma miktarları ve bu desteklerden faydalanan firmalar aşağıda tablolarda gösterilmiştir (Tablo 1-2).

Tablo 1: KOSGEB tarafından Amasya’da 2010–2017 yılları arasında destek verilen firma sayısı

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Genel Destek Programı	10	124	115	59	48	77	72	135
Girişimcilik Destek Programı		16	67	137	184	148	163	239
AR-GE ve İnovasyon/ Endüstriyel Uygulama Destek Programı							2	2
Kobigel Kobi Gelişim Destek Programı							3	21
Kobi Proje Destek Programı		1	12	18	8	2	2	
Teminat Giderleri Destek Programı							2	5
Toplam*	10	141	194	214	240	227	244	402

*Rakamlardaki fark, aynı işletme/işletmelerin hem Geri Ödemeli hem de Geri Ödemesiz Destekten faydalanmasından kaynaklıdır.

Tablo 2: KOSGEB tarafından Amasya’da 2010 – 2017 yılları arasında verilen destek tutarı (TL)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	TOPLAM
AR-GE ve İnovasyon / Endüstriyel Uygulama Destek Programı							166.158, 57	9.682,58	175.841,15
Genel Destek Programı	23.514,86	404.068, 10	387.694,17	294.549,18	281.587,30	522.166,21	473.939, 15	1.070.824,58	3.458.343,55
Girişimcilik Destek Programı		153.058,94	661.312,31	1.222.669,32	1.759.067,03	1.429.371,09	2.266.317,93	3.962.515,64	11.454.312,26
Kobi Proje Destek Programı		13.994,04	618.541,91	350.846,77	152.921,41	6.285,17	31.086,36		1.173.675,66
Kobi-Gel Kobi Gelişim Destek Programı							527.408,22	1.339.583,68	1.866.991,90
Teminat Giderleri Destek Programı							526,13	4.797,10	5.323,23
TOPLAM	23.514, 86	571.121, 08	1.667.548, 39	1.868.065,27	2.193.575,74	1.957.822,47	3.465.436,36	6.387.403,58	18.134.487,75

* 2017 sonu itibarıyla

5.3.1. Organize Sanayi Bölgeleri (OSB):

Amasya ilinde Amasya OSB, Merzifon OSB, Suluova Karma OSB ve Suluova Besi İhtisas OSB olmak üzere 4 OSB bulunmaktadır. Taşova ilçesi için de bir Sera OSB kurulması çalışmaları sürdürülmektedir. OSB'lerle ilgili genel bilgiler aşağıda verilmiştir (Tablo-3).

Tablo 3: Amasya ili genelinde mevcut OSB'lere ait bilgiler

		Amasya OSB	Merzifon OSB	Suluova OSB
1	KURULUŞ TARİHİ	01.01.1993	01.01.1995	22.08.2007
2	ARSANIN TOPLAM YÜZÖLÇÜMÜ	92 Hektar	111.8 Hektar	75 hektar
	a- Parsel Sayısı	31 Sanayi Parseli	51 Sanayi Parseli	58 Sanayi Parseli
	b- Dolu Parsel sayısı	31	49	25
	c- Boş Parsel sayısı	0	2	33
3	TAHSİSİ YAPILAN	31	49	25
4	TAHSİS DURUMU	26	49	25
	a) Mermer Sanayi	15 Firma		
	b)Gıda Sanayi	1 Firma	5 Firma	10 Firma
	c)Mobilya Sanayi	2 Firma	3 Firma	3 Firma
	d)Metal Sanayi		8 Firma	5 Firma
	e)Elektrikli Makine Sanayi		10 Firma	
	f)Plastik Sanayi		6 Firma	2 Firma
	g)Tarım Aletleri Sanayi		3 Firma	1 Firma
	h)Tekstil Sanayi		5 Firma	2 Firma
	i)Hayvancılık			
	j)Diğer	2 Firma	2 Firma	2 Firma
5	İNŞAATIN BAŞLANGIÇ-BİTİŞ TARİHİ	12.06.1993-31.12.2001	1995-2002	22.08.2007-20.11.2009
6	FAAL OLAN İŞYERİ SAYISI	20	42	17
7	İNŞAAT HALİNDE FİRMA SAYISI		6	7
8	PROJE AŞAMASINDA	2	1	1
9	KAPALI FİRMA SAYISI	4		
10	MEVCUT İŞYERLERİNDE ÇALIŞAN İŞÇİ SAYISI	510	3.755	571

5.3.1.1. Amasya Organize Sanayi Bölgesi (Amasya OSB):

Amasya OSB'de toplam 31 dolu parsel tahsisli olup aktif olarak 20 adet firma faaliyet göstermektedir (Şekil 10). Bu firmaların en ağırlıklı bölümü mermer firmaları olup 15 adettir. Ayrıca 2 adet mobilya, 1 adet gıda, 1 adet ambalaj ve 1 adet metal imalatı yapan firma mevcuttur. Mermer firmaları ilin ihracat lokomotifini oluşturan önemli firmalardır. Amasya OSB kullanım alanı 920 dönüm olup 1714 dönüm de ilaveten genişleme alanı bulunmaktadır. Amasya OSB'nin ildeki diğer OSB'lerden farklı bir problemi olarak mermer paladyen artıklarının çevre kirliliği ve yer işgal etmesi sorunu yaşamaktadır.

Şekil 10:Amasya OSB Müdürlüğü

5.3.1.2. Merzifon Organize Sanayi Bölgesi (Merzifon OSB):

Merzifon OSB'de toplam 49 dolu parsel tahsisli olup aktif olarak 42 adet firma faaliyet göstermektedir (Şekil 11). Bu firmaların ağırlıklı bölümü metal imalat firmalarıdır. Merzifon OSB'de kümelenme genel olarak ankastre mutfak sektöründe görülmektedir. Ankastre davlumbaz imalatına ilaveten, tekstil, plastik, mobilya, gıda, ambalaj ve metal imalatı yapan firmalar da önemli yer tutmaktadır. 5 firma gıda, 3 firmamobilya, 8 firmametal, 10 firmaelektrikli makine, 6 firmaplastik, 3 firmatarım aletleri, 5 firmatekstil, 2 firma diğer sınıf kategorisinde faaliyet yürütmektedir.

Merzifon OSB önemli bir ulaşım ağı kavşak noktası olması nedeniyle yoğun talep görmekte ve tüm parsellerinin dolması ve gelen yoğun talepler nedeniyle yeni OSB ihtiyacı doğmuştur. Yapılan girişimler ve çalışmalar sonucu yeni arazi tahsisleri için tüm çalışmalar tamamlanmışve yaklaşık 300 dönüm ve 41 parsel dağıtımının sonuçlandırılması beklenmektedir.

Şekil 11:Merzifon OSB Müdürlüğü

5.3.1.3. Suluova Organize Sanayi Bölgesi (Suluova OSB):

Suluova OSB'de toplam 58 adet parsel mevcut olup 25 adedinde aktif olarak firma faaliyet göstermektedir (Şekil 12). Bu firmalar ağırlıklı olarak gıda, makine imalatı yapan firmalardır. 10 firma gıda, 3 firma mobilya, 5 firma metal, 2 firma plastik, 1 firma tarım aletleri, 2 firma tekstil, 2 firma da diğer sınıf kategorisinde faaliyet yürütmektedir.

Şekil 12:Suluova OSB Müdürlüğü

5.3.1.4. Suluova Organize Sanayi Bölgesi (Suluova OSB):

Suluova Besi OSB'de toplam 3 sanayi firması faaliyet göstermektedir. Bu firmalar büyükbaş hayvancılık, et entegre ve hayvansal atıkların geri kazandırılarak biyogaz ve elektrik üretimi yapan firmalardan oluşmaktadır.

Şekil 13:Suluova Besi OSB Müdürlüğü

5.3.2.Küçük Sanayi Siteleri (KSS):

Amasya ve Merzifon' da ikişer, Suluova, Taşova, Gümüşhacıköy ve Göynücek ilçelerinde birer adet olmak üzere 8 küçük sanayi sitesi bulunmaktadır. KSS' de toplam 1.576 işyeri bulunmaktadır. Faaliyette bulunan KSS'lerde 1.423 işyeri dolu olup bu işyerlerinde toplam 3.010 kişi istihdam edilmektedir. İlimizdeki Küçük Sanayi Sitelerine ait işyerlerinin dolu, boş ve istihdam durumunu gösteren tablo aşağıya çıkarılmıştır.

Tablo 4. Küçük Sanayi Siteleri bilgi tablosu

Sıra No	Kooperatif Adı	Faaliyete Geçiş Tarihi	Alanı (M2)	Toplam İşyeri	Dolu İşyeri	Boş İşyeri	Çalışan Sayısı
1	S.S. AMASYA K.S.S 1. Kısım	1993	33.100	443	443	0	1.246
2	SS.AMASYA K.S.S. 2. Kısım	2003					
3	S.S. MERZİFON K.S.S	1983	42.825	675	545	130	1.098
4	SS. MERZİFON 100.YIL K.S.S.	1988	34.833				
5	S.S. TAŞOVA K.S.S	1993	66.966	117	99	18	158
6	S.S.GÜMÜŞHACIKÖY K.S.S	1976	58.000	168	168	0	220
7	S.S. SULUOVA K.S.S	1995	56.075	147	144	3	250
8	S.S. GÖYNÜCEK K.S.S.	2013	10.037	26	24	2	38
TOPLAM				1.576	1.423	153	3.010

5.3.3.Ticaret ve Sanayi Odaları (TSO):

İlimizde Amasya, Merzifon, Suluova ve Gümüşhacıköy Ticaret ve Sanayi odaları olmak üzere 4 oda faaliyette bulunmaktadır. Taşova ve Göynücek ilçelerinin Oda işlemlerini Amasya Ticaret ve Sanayi Odası, Hamamözü İlçesinin Oda işlemlerini ise Gümüşhacıköy Ticaret ve Sanayi Odası yürütmektedir. Odalara ait üye sayıları tabloda gösterilmiştir.

Tablo 5. Ticaret ve Sanayi Odaları bilgi tablosu

İl/ilçe	Adet	Üye Sayısı	Toplam
Amasya	1	2084	3676
Merzifon	1	927	
Suluova	1	438	
G.Hacıköy	1	227	

5.3.4.Esnaf ve Sanatkâr Odaları:

Amasya Esnaf ve Sanatkârlar Odaları Birliğine bağlı Merkez ve ilçelerde kurulu oda sayıları ve bu odalara kayıtlı Esnaf sayıları tabloda düzenlenmiştir.

Tablo 5. Esnaf ve Sanatkâr Odaları bilgi tablosu

İl-ilçe	Esnaf ve Sanatkâr Oda Sayısı	Üye Sayısı
Amasya	9	3913
Merzifon	8	2352
Suluova	3	1482
Gümüşhacıköy	4	776
Taşova	2	896
Göynücek	2	350
Toplam	28	9769

5.3.5. İlde Öne Çıkan Sektörler:

İlimizde bulunan sanayi işletmelerinin sektörel dağılımına baktığımızda, %22 Gıda ürünleri ve içecek imalatı, % 20 ile Mobilya İmalatı, sektörlerinin ilk sıralarda olduğu görülmektedir.

Bunları sırasıyla aşağıdaki sektörler takip etmektedir.

%12 Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)

%10 Diğer Metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı

% 8 Kereste Ağaç ve Mantar ürünleri imalatı (Mobilya hariç)

% 6 Kauçuk ve plastik ürünleri imalatı

% 4 Diğer Madencilik ve Taş ocakçılığı ürünleri imalatı

% 4 Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı

% 3 Elektrikli teçhizat imalatı

% 2 Giyim eşyası İmalatı Kürkün işlenmesi ve boyanması

% 2 Ana metal sanayi

% 1 Kömür ve linyit çıkartılması,

% 1 Tekstil ürünleri imalatı

% 1 Motorlu Kara Taşıyıcı Treyler(Römork) ve Yarı Treyler (Yarı Römork) imalatı.

% 4 Diğer (Deri ve ilgili ürünlerin imalatı, Diğer imalatlar, Elektrik gaz buhar ve havalandırma sistem üretim ve dağıtımı, İçecek imalatı, Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı, Başka yerde sınıflandırılmamış makina ve ekipmanlar imalatı,)

5.3.6. İlde Öne Çıkan Yatırım Alanları**5.3.6.1. Talebi Karşılamaya Yönelik Yatırımlar**

Mermer Ocakları ve işleme tesisleri

Gıda (Et-Süt işleme üniteleri)

Başka yerlerde sınıflandırılmamış makine ve teçhizat imalatı (Elektrikli, elektriksiz ev aletleri imalatı)

Mobilya imalatı

5.3.6.2. Potansiyeli Değerlendirmeye Yönelik Yatırımlar

Gıda Ürünleri ve İçecek İmalatı

Hayvancılıkla entegre işleme tesisleri yatırımları

Madencilik (Mermer, Taş Ocakçılığı, Linyit Madenciliği ve Briketlenmesi)

Soğuk hava depoları (Yaş sebze ve meyveler için)

Yeşilirmak üzerinde yapımı devam eden elektrik üretim santralleri yapımı (HES)

Meyve ve sebzelerin kalibre boylama, paketleme ve ambalajlama tesisleri

Rüzgâr Elektrik Santrali yapımı (HES)

Güneş Enerjisi Elektrik Santrali yapımı (GES)

5.3.7. Amasya’da Faaliyet Gösteren Sanayi Siciline Kayıtlı İşletmeler:

Amasya ilinde faaliyet gösteren aktif firma sayısı toplamı 676 olup NACE kodlarına göre sınıflandırılmış sektörel firma listesi Tablo 4 de gösterilmiştir.

Tablo 7: NACE kodlarına göre Amasya ilinde faaliyet gösteren firma listesi

AMASYA'DA FAALİYET GÖSTEREN SANAYİ SİCİLİNE KAYITLI İŞLETMELER		
ÜRETİM KODU	FAALİYET ALANI	SAYISI
05	Kömür ve Linyit Çıkarılması	4
07	Metal Cevheri Madenciliği	1
08	Diğer Madencilik ve Taş Ocakçılığı	25
10	Gıda Ürünleri İmalatı	148
11	İçecek İmalatı	1
13	Tekstil Ürünleri İmalatı	3
14	Giyim Eşyası İmalatı; Kürkün İşlenmesi ve Boyanması	9
16	Ağaç ve Mantar Ürünleri imalatı (Mobilya hariç) Saz, Saman ve benzeri malzemelerde, örülerek yapılan eşyaların imalatı	51
17	Oluklu kâğıt ve mukavva imalatı	1
18	Kayıtlı Medyanın Basılması ve Çoğaltılması	23
20	Kimyasalların ve Kimyasal ürünlerin İmalatı	2
22	Kauçuk ve Plastik Ürünlerinin İmalatı	38
23	Diğer Metalik Olmayan Mineral Ürünlerin İmalatı	69
24	Ana Metal Sanayi	15
25	Fabrikasyon Metal Ürünleri İmalatı (Makine ve Teçhizatı hariç)	80
26	Bilgisayarın Elektrik ve Optik Ürünleri İmalatı	1
27	Elektrikli Teçhizat İmalatı	17
28	Başka Yerde Sınıflandırılmamış Makine ve Ekipman İmalatı	29
29	Motorlu Kara Taşıtı, Treyler (Römork) ve Yarı Treyler İmalatı	4
30	Diğer Ulaşım Araçları İmalatı	1
31	Mobilya İmalatı	133
32	Diğer İmalatlar	7
33	Makine ve Ekipmanların Kurulumu ve Onarımı	3
35	Elektrik, Gaz, Buhar ve Havalandırma Sistemi Üretim ve Dağıtımı	11
	GENEL TOPLAM	676

5.3.8. İlin Dış Ticareti:

Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) verilerine göre Amasya ili ihracat rakamları bakımından iller sıralamasında 64ncü sıradadır (Tablo 5).

Tablo 8: İller bazında ihracat rakamları listesi

İLLER BAZINDA 2017 YILI İHRACAT RAKAMLARI (1000 \$)					
SNO	İLLER	KÜMÜLATİF	SNO	İLLER	KÜMÜLATİF
1	İSTANBUL	62.702.601,39	41	OSMANIYE	162.835,41
2	BURSA	14.058.093,54	42	RIZE	159.200,78
3	KOCAELI	12.536.935,61	43	ÇANKIRI	159.035,67
4	İZMİR	8.758.035,90	44	GİRESUN	154.788,95
5	ANKARA	6.591.461,47	45	ŞANLIURFA	145.655,63
6	GAZİANTEP	6.552.854,91	46	BOLU	133.239,12
7	SAKARYA	5.218.444,74	47	DÜZCE	126.322,00
8	MANISA	4.001.897,30	48	ADIYAMAN	120.254,70
9	DENİZLİ	3.067.302,60	49	BİLECİK	109.831,94
10	HATAY	2.336.240,62	50	İĞDIR	99.627,87
11	ADANA	1.807.915,14	51	AKSARAY	98.198,34
12	KAYSERİ	1.613.872,92	52	KASTAMONU	92.655,97
13	KONYA	1.564.646,25	53	KIRKLARELİ	91.129,35
14	MERSİN	1.529.190,22	54	KILIS	74.487,66
15	TRABZON	1.196.058,82	55	SIVAS	72.476,99
16	ANTALYA	1.195.711,18	56	NEVŞEHİR	62.248,83
17	K.MARAŞ	948.046,92	57	NİĞDE	59.017,53
18	MARDİN	934.146,19	58	ARTVIN	53.210,80
19	ESKİŞEHİR	888.758,05	59	VAN	52.973,20
20	TEKİRDAĞ	846.815,97	60	GÜMÜŞHANE	51.690,45
21	AYDIN	580.415,04	61	AĞRI	44.938,23
22	ŞIRNAK	543.211,99	62	ÇANAKKALE	42.293,24
23	BALIKESİR	531.744,67	63	HAKKARI	39.840,05
24	SAMSUN	469.716,05	64	AMASYA	39.217,94
25	MUĞLA	429.280,85	65	EDİRNE	37.302,89
26	YALOVA	378.377,69	66	BATMAN	31.135,18
27	MALATYA	354.952,38	67	SIIRT	29.648,89
28	ELAZIĞ	318.731,46	68	ERZURUM	21.069,74
29	AFYON	313.441,57	69	SINOP	19.754,84
30	KARAMAN	309.966,07	70	TOKAT	18.741,76
31	ZONGULDAK	295.483,95	71	BARTIN	16.722,95
32	ISPARTA	265.512,61	72	ERZINCAN	10.303,49
33	UŞAK	247.786,10	73	YOZGAT	8.398,83
34	KÜTAHYA	247.522,96	74	KIRIKKALE	6.393,07
35	KARABÜK	244.698,99	75	MUŞ	4.504,19
36	ORDU	236.672,35	76	BITLİS	4.047,30
37	DIYARBAKIR	191.878,10	77	ARDAHAN	1.953,94
38	KİRŞEHİR	189.156,33	78	BİNGÖL	1.707,59
39	BURDUR	187.678,27	79	TUNCELİ	614,11
40	ÇORUM	172.430,86	80	KARS	597,82
			81	BAYBURT	117,35
	TOPLAM				147.315.872,63

Amasya ili ihracat ve ithalat sektörel dağılımları Tablo 6’da, Amasya’nın Yıllara Göre İhracat-İthalat Durumu ise Tablo 7’de gösterilmiştir.

Tablo 9: Amasya ili ihracat ve ithalat sektörel dağılımları

İHRACATIN SEKTÖREL DAĞILIMI* USD \$		İTHALATIN SEKTÖREL DAĞILIMI* USD \$	
AMASYA	2017 YILI	AMASYA	2017 YILI
İmalat Sanayi	86.837.304	İmalat Sanayi	22.097.819
Tarım ve Ormancılık	938.149	Tarım ve Ormancılık	17.510.582
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	4.701.456	Madencilik ve Taş Ocakçılığı	198
Toplam	92.476.909	Toplam	39.608.599
Amasya’dan yapılan ihracatın 2017 yılı için sektörel dağılımına bakıldığında en büyük payın % 94 ile İmalat sanayi sektörüne ait olduğu görülmektedir. İmalat Sanayi sektörü içinde de en büyük payı % 64 ile Giyim eşyası imalatı yer almaktadır.		İlin 2017 yılı ithalatının sektörel dağılımına bakıldığında en büyük payın % 56 ile İmalat Sanayi sektörü olduğu takiben %44 ile Tarım ve Ormancılık olduğu görülmektedir. İmalat sanayinin içindeki en büyük pay da % 48 ile başka yerde sınıflandırılmamış elektrikli makine ve cihazlar imalatı olduğu dikkat çekmektedir.	

*TÜİK verileri esas alınmıştır.

* TÜİK verileri esas alınmıştır.

Tablo 10: Amasya’nın Yıllara Göre İhracat-İthalat Durumu (000.ABD Doları) (TÜİK)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
İhracat	22.235	26.062	21.629	52.901	63.338	60.593	73.692	98.225	89.068	76.165	92.477
İthalat	13.197	27.669	13.072	41.629	104.195	76.888	40.649	38.455	28.041	43.734	39.608

5.3.9. İlin Dış Ticarete konu olabilecek Potansiyeli:

TÜİK 2017 yılı Dış Ticaret verileri dikkate alındığında Amasya’dan İhraç edilen ürünlerin değeri 92.476.909 \$; ithalat ise 39.608.599 \$’ dir. Bu durum kentsel dış ticaret hacminin **132.085.508 \$** olduğunu göstermektedir. Ancak ilimizde bazı işletmelerin merkezlerinin il dışında bulunması nedeniyle İlin gerçek İthalat ve İhracat rakamları TÜİK rakamlarının üzerindedir.

Özellikle Türkiye’de önemli bir rezerve sahip Amasya beji doğal taş yataklarından çıkarılarak ihracatı yapılan mermerin, üretiminin %95’ini 25’ten fazla ülkeye ihraç edilen kuru mayanın, ankastre grubu, mobilya ve tekstil ürünlerinin değerleri, firmaların merkezlerinin ilimiz dışında olması nedeniyle TÜİK dış ticaret verileri içinde yer almamaktadır.

Bu veriler ışığında değerlendirme yaptığımızda ilimizde mermer, ankastre mutfak ürünleri, maya, un ve tahıl ürünlerinin dış ticaret potansiyeli bulunduğunu söyleyebiliriz.

Tarım ürünlerinden ise; elma, kiraz ve kuru soğan dış ticarete konu olabilecek ürünler arasında yer almaktadır.

5.3.10. Amasya Sanayi Sektörü üzerine yapılmış olan geçmiş çalışmalar:

5.3.10.1. TR83 Bölgesi Uygun Yatırım Alanları Araştırması – Amasya İli Raporu:

2014 yılı Aralık ayında yayınlanan bu rapor T.C. Orta Karadeniz Kalkınma Ajansı ile Türkiye Kalkınma Bankası A.Ş. arasında yapılan protokol gereği, TR83 Bölgesinin potansiyel yatırım faaliyetlerinin araştırılması amacıyla hazırlanmıştır.

TR83 Bölgesi illeri için önerilen yatırım konularının tespitinde öncelikle ilimizin sahip olduğu kaynaklar ve bu kaynakların kullanılabilme potansiyelleri dikkate alınmakla birlikte, özellikle imalat sanayine yönelik yatırım önerilerinin belirlenmesinde çeşitli teknikler de kullanılmıştır. Bu tekniklerin başında kümelenme analizleri sonucunda öne çıkan ve yükselme potansiyeli gösteren imalat sanayi sektörleri, sektörel performans, sektörlerin üretim yapısı ve sektörler arası etkileşim kriterlerini dikkate alan girdi-çıkı analizleri gelmektedir. Ayrıca sektörel bazda ihracat ve ithalat düzeylerinin büyüklüğü de yatırım konuları önerilirken dikkate alınmıştır.

TR83 Bölgesi illeri için öne çıkan ve gelişme potansiyeli gösteren imalat sanayi sektörlerinin belirlenmesinde kümelenme analizi sonuçlarından da yararlanılmıştır. Gerek literatürde gerçekleştirilen çalışmalar, gerekse de kriterlerin özellikleri dikkate alındığında; kümelenmede önem verilmesi gereken kriterlerin istihdam ve ciro olduğu düşünülmektedir. Ancak bu çalışmada kümelenme analizi, ilimiz için bulunabilen işyeri sayısı ve istihdam verilerinden hareketle yapılmıştır.

Sektörel performans değerlendirmesinde Türkiye Kalkınma Bankası A.Ş. Ekonomik ve Sosyal Araştırmalar Müdürlüğü tarafından yapılan performans analiz bulguları kullanılmıştır. Çalışmada performans ölçümü, NACE Rev. 2 bazında ikili düzeyde imalat sanayinin 23 ana sektörü için ve 3'lü düzeyde (verisi bulunan) 82 alt faaliyet kolu için ayrı ayrı yapılmıştır.

İkili performans sıralamasında sektörler; Üretim Endeksi, Kapasite Kullanım Oranları, Dış Ticarete Rekabet Gücü (RCA), İhracat, İstihdam Endeksi, Çalışan Kişi Başına Verimlilik Endeksi, Ciro ve Fiyat Artışları (ÜFE) kriterleri bazında 2005-2013 dönemi için analiz edilerek, her bir sektörün bu kriterler bazında gösterdiği yıllık değişimlerinden hareketle, dönem genelindeki performans sıralaması hesap edilerek, en yüksek performans gösterenden en düşük performans gösterene göre sektörler sıralanmıştır.

Üçlü performans sıralamasında ise sektörler; Üretim Endeksi, KKO, İstihdam Endeksi, İhracat, Dış Ticarete Rekabet Gücü (RCA) ve Verimlilik endeksleri kullanılarak aynı dönem için sektörel performans sıralaması gerçekleştirilmiştir. Üçlü düzey bazında yapılan bu performans sıralaması, ildeki sektörel bazda potansiyel imalat sanayi yatırım konularının belirlenmesinde ana referans noktasını oluşturmaktadır.

Sektörler arası etkileşim için Girdi-Çıkı Analizi kullanılarak elde edilecek imalat sanayi alt sektörlerinin yapısal analizinin bulgularından yararlanılacaktır. Bu noktada bilhassa sektörlerin bağlantı etkilerinin analizi (doğrudan geri ve doğrudan ileri bağlantı, doğrudan toplam geri bağlantı ve toplam ileri bağlantı) önem taşımaktadır.

TR83 Bölgesi Uygun Yatırım Alanları Araştırması – Amasya İli Raporu çalışmasında çeşitli analizler neticesinde hazırlanan rapor sonucunda Amasya ilimiz için önerilen yatırım konularının değerlendirilmesi yapılarak aşağıdaki tablo çıktı olarak edilmiştir (Şekil 13).

SANAYİ	İmalat Sanayi	AB	12	101-Etin İşlenmesi ve Saklanması ile Et Ürünlerinin İmalatı, 10.3-Sebze ve meyvelerin işlenmesi ve saklanması, 105-Süt Ürünleri İmalatı, 108-Kakao, çikolata ve şekerleme imalatı, 22.2-Plastik ürünlerin imalatı (Plastik torba, çanta, poşet vb), 25.9-Diğer fabrikasyon metal ürünleri imalatı (Ev-mutfak eşyaları), 271-Elektrik Motoru, Jeneratör, Transformatör ile Elektrik Kontrol Cihazların Üretimi, 27.2-Akümülatör ve pil imalatı, 27.3-Kablolamada kull. teller ve kablolar ile gereçleri imalatı, 27.4-Elektrikli aydınlatma ekipmanlarının imalatı, 27.5-Ev aletleri imalatı (Elektrikli-elektriksiz), 310-Mobilya İmalatı (Büro, mutfak ve diğer mobilya imalatı)
		BB	9	13.9-Diğer tekstil ürünlerinin imalatı (Giyim eşyası dışındaki, 16.2-Ağaç, mantar, kamyş ve örgü malzeme ürünü imalatı (Parke, yer döşemeleri), 22.1-Kauçuk ürünleri imalatı, 23.7-Taş ve mermerin kesilmesi, şekil verilmesi ve bitirilmesi, 25.7-Çatal-bıçak takımı ve diğ. Kesici aletler ve gen. hırdavat malz. imalatı, 28.1-Genel amaçlı makinelerin imalatı (Musluk, valf, vana vb), 28.2- Genel amaçlı diğer makinelerin imalatı (Fırın, ocak, brülör), 28.4- Metal işleme makineleri ve takım tezgahları imalatı, 28.9- Gıda, içecek işleme makineleri imalatı
		CB	4	13.2-Dokuma, 23.4-Diğer porselen ve seramik ürünlerin imalatı (Ev, süs eşyası ve sıhhi ürünler), 25.3-Buhar jeneratörü imalatı (Merkezi sıcak su kazanları hariç), 27.9-Diğer elektrikli ekipmanların imalatı
	Enerji	B	2	35.1-Elektrik enerjisinin üretimi (Rüzgardan elektrik üretimi ve Biyokütleden elektrik üretimi)

Şekil 13:TR83 Bölgesi Uygun Yatırım Alanları Araştırması – Amasya İli Raporu kapsamında Amasya için önerilen yatırım konuları

5.3.10.2. Amasya İli Stratejik Planı 2007-2011:

2006 yılında Amasya Valiliği tarafından geniş katılımı toplam 13 sektör/alan üzerine hazırlanmıştır. GZFT analizleri yapılarak mevcut durum ortaya konmuş daha sonra stratejik amaçlar ve hedefler belirlenmiştir. Sosyal Yapı, Eğitim, Gençlik ve Spor, Sağlık Hizmetleri, Sosyal Refah ve Güvenlik, Kültür ve Turizm, Sanayi ve Ticaret, Enerji, Madencilik, Tarım, Kırsal ve Kentsel Alt Yapı, Çevre ve Orman konularında detaylı çalışmalar yapılmıştır.

5.3.10.3. Yeşilirmak Havza Gelişim Projesi(Amasya, Çorum, Samsun, Tokat)Bölgesel Gelişme Ana Planı (2006):

Başbakanlık Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı Bölgesel Gelişme ve Yapısal Uyum Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanmış çok kapsamlı ve detaylı bir çalışmadır.

Amasya, Çorum, Tokat ve Samsun illerinden oluşan TR83 Düzey 2 Bölgesi için hazırlanan Yeşilirmak Havza Gelişim Projesi (YHGP) Ana Planını içeren bu rapor, daha önceki aşamalarda sunulmuş olan "Mevcut Durum ve Analizi" ile "Strateji ve Yeniden Yapılanma Senaryoları" raporlarının bulgularını dikkate alarak hazırlanmış, bu çerçevede, bu aşamaya kadar yapılan çalışmaları da özetleyen ve kendi içinde bütünlüğü olan bir rapor olarak tasarlanmıştır.TR83 Bölgesini bir bütün olarak inceleyen ve ciddi sayıda uzman kurullarından oluşan heyetlerle uzun sürede hazırlanan rapor bölge için komple yapılmış önemli ve çok değerli nadir çalışmalardandır. Çalışmada bölge illeri genel ve özelinde tüm yönleriyle mevcut durum analizleri yapılarak bölgenin röntgeni çekilmeye çalışılmış ve her sektör için genel bölge ve iller bazında stratejiler sunulmuştur.

5.3.11 Amasya ili sanayi sektörü GZFT Analizi:

Amasya ili için daha önceden yapılmış çalışmalar da göz önünde tutularak güncel bir GZFT hazırlanmış olup aşağıda tablolar halinde verilmiştir (Tablo 8-11).

Tablo 11: Amasya ilinin sanayi sektöründe güçlü yönleri listesi

S No	Güçlü Yönler
1	Anadolu'nun temel bağlantı doğrultuları olan ve bölgeyi doğu-batı ile güneybatı-kuzeydoğu doğrultularında kesen eksenlerin kavşak noktasında bulunması
2	İlde karayolu, demiryolu ve havayolu ulaşım sistemlerinin bulunması ve aktif olarak kullanılması, Samsun limanı gibi bir deniz taşımacılık merkezine yakın konumda bulunması
3	Bölgedeki diğer komşu illere nazaran devlet hibe ve teşviklerinden (KOSGEB KOBİGEL, ARGE ve İNOVASYON, OKA, TKDK projeleri) daha fazla istifade etme bilincinin yüksek olması
4	İldeki tüm kamu kurumları ve sivil toplum kuruluşlarının iyi niyetle ve gayretle ortak çalışma kültürlerinin bulunması
5	İlin sanayi sektörüne yönelik aktif bölüm ve programları bulunan genç ve dinamik bir devlet üniversitesine sahip olması
6	Amasya Üniversitesi'nin Kamu-Üniversite-Sanayi işbirliği (KÜSİ) çalışmalarında ilin gelişimine katkı sağlayacak her türlü çalışmaya açık olması ve aktif faaliyetlerde bulunması
7	Ar-Ge ve İnovasyon konularında gerçekleştirilen faaliyetler etkisiyle bir farkındalığın olması ve bu konularda ilde verimli çalışmaların artarak devam etmesi
8	Tarımsal sanayi potansiyelinin güçlü olması
9	Yeniliğe açık bir yatırım ortamının bulunması
10	İlde "Amasya Beji" adıyla dünya çapında değer verilen bazı mermer türlerinin bulunması
11	Amasya Beji mermer yataklarının OSB'ye nakil mesafelerinin yakın olması
12	Mermer yataklarının 200 yıllık uzun sayılabilecek bir ömre sahip olması
13	Yüksek ihracat rakamlarına ve hacimlerine sahip büyük çapta kurumsal ankastre mutfak ve metal, tekstil, mermer, gıda ve mobilya firmalarına sahip olması
14	Büyük firmaların ihtiyaçlarına yönelik fason ve yedek parça üretimi yapan mevcut firmalara ilave potansiyel firmalar için imkân barındırması
15	İlde çok yavaş gerçekleşmekle birlikte teknolojik ürün üreten firmaların ortaya çıkması
16	Çalışma çağındaki nüfusun, toplam nüfusun önemli bir bölümünü oluşturması
17	İldeki eğitim düzeyi göstergelerinin yüksek olması
18	Genç, dinamik ve ucuz işgücü bulunması
19	Meslek liseleri okullaşma oranlarının yüksek olması
20	Organize Sanayi Bölgeleri (OSB) ve Küçük Sanayi Sitelerinin varlığı
21	Sermaye birikiminin varlığı
22	Tarımsal ürünlerin işlendiği gıda sanayinin varlığı
23	Örtüaltı ve organik tarım gibi farklı tarım tekniklerinin uygulanabilir olması
24	Hayvancılıkta üretim potansiyelinin yüksekliği
25	Tarıma elverişli geniş arazilerin varlığı
26	Yeşilirmak nehri başta olmak üzere ilin su kaynakları açısından zengin olması nedeniyle tarımsal sanayiye dönük avantajlara sahip olunması
27	Suluova ilçesinde bulunan Besi OSB'nin mevcudiyetinin ve ildeki özellikle büyükbaş hayvancılık potansiyelinin yüksek olmasının en entegre sanayi firmalarına önemli kaynak sağlaması
28	Hâlihazırda kurulu olanlar haricinde yenilenebilir enerji (Rüzgâr Enerjisi Santrali (RES) ve Güneş Enerjisi Santrali (GES) vb) kaynakları açısından halen potansiyelin mevcut olmasının sanayi kuruluşlarının kendi enerji yatırımlarını yaparak maliyetlerini düşürmelerine fırsat sağlaması

Tablo12: Amasya ilinin sanayi sektöründe zayıf yönleri listesi

S No	Zayıf Yönler
1	İlin coğrafi konumunun ulusal ve uluslararası büyük sanayi kuruluşlarının yatırımı için cazibe taşınamaması
2	İl Sanayisi gelişmişlik durumunun ülke sıralamasında alt sıralarda bulunması nedeniyle büyük yatırımlar için cazibe taşınamaması
3	Sanayi sektöründeki kuruluşlarda nitelikli personel eksikliği
4	Sosyal ve kültürel hayatın yeterince gelişmemiş olması,
5	Yurt içi ve yurt dışı tanınırlığı yüksek olan marka ürünlerin bulunmaması,
6	İlde Teknokent ve Teknoloji Transfer Ofisi (TTO) gibi sanayiye yönelik katalizör etkisi barındıran ARGE ve İnovasyon için hayati önem taşıyan önemli kurumların bulunmaması
7	Atıl kapasitelerin ciddi oranlarda bulunmasına karşılık kapsamlı ve önleyici/onarıcı çalışmaların yapılmamış olması
8	Eğitim düzeyi iyi olmakla birlikte, mesleki eğitimin, bazı üretim sektörlerinin ihtiyacını karşılayamaması,
9	Kapsamlı bir sanayi envanterinin tam olarak çıkarılamamış olması,
10	İlde ana sanayiden çok yan sanayilerin gelişmiş olması (ileri bağlantısı yüksek bir ana sanayinin bulunmaması)
11	Kamu yatırımlarından etkin olarak yararlanılamaması
12	İlde teknolojik ürün üreten firmaların yok denecek seviyede bulunması
13	Aile şirketlerinin fazla sayıda olması ve kurumsallaşamaları
14	Girişimcilik teşebbüsünün özellikle mikro ölçekli hizmet sektörlerine yönelik kalması
15	Ortak girişim kültürünün yeterince gelişmemiş olması
16	Herkes tarafından kabul görmesine rağmen sanayi sektörünün en çok dile getirdiği ara ve orta kademe personel ihtiyacını karşılamaya yönelik gerekli tespitlerin yapılarak somut adımların halen atılamamış olması
17	Sanayi kuruluşlarının enerji maliyetlerinin yüksek olması
18	Sanayi kuruluşlarının tanıtım, reklam ve pazarlamaları açısından il çapında sektörel fuar ve festivallerin yapılmaması
19	Sanayi kuruluşlarının reklam, tanıtım, pazarlama ve satış konularında profesyonel danışmanlık firmalarından destek almaları gerekliliğine rağmen isteksiz ve tepkisiz davranmaları, bu kapsama giren her faaliyeti sadece maliyet yönüyle değerlendirmeleri
20	Teknoloji ve organizasyon yetersizliğine bağlı olarak düşük verime ve düşük gelire sebep olan tarım uygulamalarına devam edilmesi
21	Farklı tarım potansiyellerinin (organik tarım vb.) yeterince değerlendirilememesi sonucu katma değerli ürün üretmeye dönük tarımsal sanayi kuruluşlarının gelişim gösterememesi
22	Tarımsal ve hayvansal gıdaların işlenmesinde dondurulmuş ve soğuk sevk zincirinin etkin kullanılamaması

Tablo 13: Amasya ilini sanayi sektöründe bekleyen fırsatlar listesi

S No	Fırsatlar
1	Merzifon OSB için tamamlanan ve Amasya OSB için çalışmalara devam edilen ilave sanayi alanları sayesinde yatırımlar için yeni parseller üretilecek olması
2	Suluova ilçesinde kurulu bulunan ve büyük çapta üretimler yapan Şeker Fabrikası, Un ve Yumurta firmaları, Süt ve Süt Ürünleri Fabrikası, En Entegre firmalarının müşterek olarak yatırım yaparak Konya'da bulunan ve kısa sürede gıda sektöründe ciddi pay sahibi gelen Torku firması örneğine uygun ortak bir bölgesel marka oluşturma potansiyeli
3	Pazarlama ve kalite gibi alanlarda yönetim becerisini geliştirmeye yönelik imalat ve hizmetler sektörlerindeki firma sayılarının artması,
4	İlde eğitim sistemi ile iş dünyası arasında ihtiyaç alanlarına yönelik yapılacak çalışmalarla güçlü bağların kurulması
5	Coğrafi konum, iklim özellikleri ve doğal kaynakların, ekonomik gelişmelere uygun olması
6	İlde başta ARGE ve İnovasyon faaliyetleri olmak üzere devlet hibe ve teşviklerinin yaygınlaştırılması
7	İlde bulunan üniversitenin eğitim ve bilimsellik açısından gelişmeleri tetiklemesi, bunun da ekonomik, kültürel, sosyal yönlerden olumlu etkilerinin olması
8	Sanayi kuruluşlarının satış, pazarlama ve reklam faaliyetlerine ilgi duymaya başlaması
9	Sanayi kuruluşlarında kendi marka bilincinin oluşması
10	Suluova'da hayvansal atıklardan biyogaz enerji potansiyeli varlığı
11	Organik tarım ve sera uygulamaları açısından uygun tarımsal koşullara sahip bulunması
12	Tarımsal mekanizasyon metotlarının tarımsal uygulamalarda kullanımının artması
13	Amasya-Samsun ve Amasya-Sivas demiryolu hattının yenilenmesi ve bakıma alınması faaliyetleri bitirildiğinde sanayi kuruluşlarının ucuz demiryolu nakliye fırsatından istifade edilebilecek olması
14	Yenilenebilir Enerji (Rüzgâr, Güneş, Hidro Enerji Santralleri gibi) ilave potansiyelinin varlığı

Tablo 14: Amasya ilini sanayi sektöründe bekleyen tehditler listesi

S No	Tehditler
1	Başta döviz kuru dalgalanmaları olmak üzere ülke genel ekonomik verilerindeki belirsizliklerin sanayi kuruluşlarının ithal etmek zorunda oldukları ara mal, makine teçhizat, yedek parça ve yapmak istedikleri yatırım konularında yüksek maliyetlerle karşılaşmaları riski
2	Teknoloji alanında yeni iş olanakları yaratacak sermaye birikiminin oluşamama riski
3	Sanayi sektörünün ihtiyaç duyduğu nitelikli eleman talebinin, hizmet sektörünün daha kolay tercih edilmesi yönünde talepler devam ettiği müddetçe karşılanamama riski
4	Nitelikli işgücü elemanlarının daha iyi imkânlar sunması nedeniyle gelişmiş büyükşehirilere göç etmesi,
5	İlde devam eden teknik ve sosyal alt yapının sanayi sektörü ihtiyaçları ile senkronize ilerleyememe riski
6	Sanayi sektöründeki finansal altyapının güçlenip büyüyeme riski
7	Markalaşma maliyetlerinin gün geçtikçe yükselmesi riski
8	Ortak girişim kültürünün yapılan çalışmalara karşın gelişmeme riski
9	Birçok aile şirketinin kurumsallaşmaya karşı ilgisizliğinin devam etme riski
10	Tarım alanlarının yapılaşma baskısı altında olması nedeniyle tarımsal sanayinin olumsuz etkilenme riski
11	Yurtdışından canlı hayvan ithalatının yerel hayvancılık faaliyeti üzerindeki olumsuz etkisinin tetikleyebileceği olumsuz koşullardan sanayi sektöründeki et entegre kuruluşların da olumsuz etkilenme riski
12	Sanayi kuruluşlarının çevre kirliliğini engellemeye yönelik tedbir alamayarak yüksek mali ceza ve yaptırımlara maruz kalma riski

6. Hedef Analizi (Sorun analizi ile sebep-sonuç ilişkisi içerisinde)

Sanayi sektöründe firmaların bireysel olarak çalışma hayatına devam ettikleri ve işbirliğine ve ortak çalışma kültürüne mesafeli davrandıkları görülmektedir. Her bir sanayi kuruluşunun tek tek kendi kategorisinde ilerlemesi yerine hepsinin kümülatif ve sinerjik olarak daha etkin ilerleyebileceği için ilimizde de benzer firmaların ve kooperatiflerin gayretlerinin birleştirilmesinde bölgesel olarak başlanabilecek benzer bir teşebbüsün yurt içi ve yurtdışında aranan bir markaya dönüştürülebilme potansiyelinin geliştirilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir. İyi bir başarı hikâyesi olarak gösterilebilecek uygulama örneği verilirse, Konya ilinde bir kooperatif kuruluşu olarak kurulan ve tüm ülkede hızla büyüyerek yükselen bir değer haline dönüşen Torku firması gösterilebilir. Benzer bir altyapıya sahip olan ilimizin de Torku firması gibi çok büyümesi ve yayılabilmesi için gerekli altyapının mevcut olduğu değerlendirilmektedir. Torku firmasının et ve et ürünleri, süt ve süt ürünleri, içecek, bisküvi, çikolata, şekerleme vb alanlarda entegre bir firma olarak yükseldiği görülmektedir. Suluova'da bulunan EKUR Et Entegre Ürünleri Fabrikası, Şeker Fabrikası, Kozlu Un-Yem ve Yumurta Fabrikaları, Bakraç Süt ve Süt Ürünleri Fabrikası gibi büyük sanayi kuruluşları birbirlerine çok yakın mesafelerde bulunmakta ve hepsi de yurt içi ve yurtdışı pazar açısından önemli bir paya sahiptir.

İlimizde tarımsal ürünler büyük bir oranda doğrudan toplandıkları şekliyle en düşük fiyatla satılmaktadır. Tarımsal ürünlerin toplanmayı müteakip doğrudan satışı yerine gıda firmaları ve soğuk depolama sahalarına sahip veya kurma potansiyeli bulunan sanayi kuruluşları tarafından değerlendirilerek dondurulmuş gıda uygulamaları gibi katma değeri yüksek ürün şeklinde daha yüksek gelir getirici seviye ve nitelikte satışına ağırlık verilmesi. (Kuru soğanın, kirazın, bamyanın dondurulmuş gıda şeklinde pazarlanması stratejisi)

Sanayi kuruluşlarının elektrik tüketimleri ve bunlara ödedikleri yüksek tutarlar göz önüne alındığında gider kaleminde ciddi bir yer işgal ettikleri görülmektedir. Özellikle OSB firmaları başta olmak üzere yüksek elektrik tüketenler öncelikli olmak üzere kapalı alanlarının çatıları ve kullanmadıkları boş parsel sahalarında GES sistemlerini devlet hibe veya düşük faizli geri ödeme koşullarında kurma ve işletmeye almalarına olanak tanınması.

Devletin sunduğu hibe, teşvik sistemi ve uygulamaları ile sanayi kuruluşlarının beklentileri arasında uyumsuzluklar oluşabilmektedir. Elbette tüm firmalar KOSGEB başta olmak üzere Kalkınma Ajansı ve TKDK gibi kamu kurumlarından aldıkları destekler sayesinde ciddi atılımlar yapmakta ve sıçrayarak büyümektedirler. Proje esaslı bu tip devlet desteklerinden hemen her firma istifade etmek istemekte ancak destek paketleri belirli dönemlerde ve değişen sahalarda verilmektedir. Sanayi kuruluşları üreten ve istihdama ve devlet gelirlerine doğrudan katkı sağlayan kuruluşlardır. Birçok firma özellikle destek ihtiyacı hissettiği dönemlerde düşük faizli geri ödemeli devlet desteği imkânı sunulmasını ve bunun takvime bağlı olmadan ihtiyaç duyulan en uygun zamanda alabilme imkânı sağlanmasını talep etmektedir. Bu tür desteklerin meblağı yüksek olabileceğinden bankalar veya KGF nezdinde teminat karşılığı olması ve kullanım süresinin alınan krediyi ödeme süresi içinde ödenmesi ve pozitif kredibilite karşılığı sağlanmasının doğal olarak beklenmesi gerektiği bilinci firmalar mevcut olup devlet teşviklerinde firmaların önünün açılması adına önemli bir parametre olarak görünmektedir.

Amasya ilinin komple olarak teşvik bölgesi kapsamında 4ncü (dördüncü) bölgede olması sebebiyle yakın komşu illerden özellikle 5nci (beşinci) bölgede bulunanlara nispeten OSB'lerde emek yoğun üretim yapan firmalar açısından personel maliyeti ve diğer muafiyetler kapsamında dezavantaj meydana gelmektedir. Örneğin bir tekstil fabrikası Amasya sınırları içerisinde bir OSB de kurulu ise Tokat ilimizde kurulu aynı kapasitede bir tekstil fabrikasına nispeten sadece aylık personel gideri açısından 200 bin TL daha fazla harcama yapmaktadır. Teşvik bölgeleri farklılıkları nedeniyle yatırım yapmak isteyenler 70 km yakın mesafede bulunan komşu ili tercih edebilmekte bu tercihler nedeniyle ilimizde kurulabilecek firmalar ve istihdam fırsatları kolaylıkla kaçabilmektedir. Bunu önlemek adına iller bütüncül olarak değerlendirilmek yerine ilçe bazında ayrı ayrı teşvik bölgesi olması ve yakın mesafe iller arasında uyumlu teşvik bölgeleri düzenlenmesi için çalışmalar hızlandırılmalıdır.

İlimizde OSB'ler kapsamında kısmi ihtisaslaşmalar var görünmekle birlikte firmaların doğallıkla veya teşvikleri ile oluşan kümelenmelerde yetersiz ihtisaslaşmalar görülmektedir. OSB lerde çok farklı niteliklerde birbirleriyle ilişkilendirilemeyecek firmalar manzumesi görülmektedir. Bu doğal olarak karşılanabilir görünmekle beraber özellikle Çin gibi devasa bir ekonomik gücün sanayi yatırımları incelendiğinde her bölgede devlet tarafından belirlenmiş bir alanda ihtisaslaşmaya gidildiği ve ihtisas bölgesinde tüm üretim araçlarının sadece ilgili alana yönlendirildiği görülmektedir. ABD'nde Silikon vadisi internet ve bilgisayar teknolojilerinin ihtisas kümelenmesine en büyük örneklerindedir. Ülkemizde İnegöl Mobilya ihtisaslaşması, Bursa'da Otomotiv ve yan sanayi ihtisaslaşmaları da iyi örnekler arasında gösterilebilir. Sadece ilimiz açısından değil bulunduğumuz bölge ve tüm ülke sathında belirli bölgelerde ihtisas sahalarının devlet yönlendirmesiyle ve çeşitli vergi muafiyetleri ve teşvik enstrümanları ile desteklenmesinin birbiriyle irtibatlı firmaların çoğalmasına ve sanayide gelişime katkı sağlayacağı değerlendirilmektedir.

İlimizin sanayi sektörü açısından dünyada gelişen son teknolojilere ayak uydurmada hızlı hareket edilemediği görülmektedir. Dünyada gelişmiş sanayiye sahip ülkeler korkunç bir hızla Endüstri 4.0 uygulamalarına geçerken ve yarış tüm hızıyla sürerken bizde mevcut durum henüz bu konuda kavramları tanıtmaya yönelik olarak çok yavaş ilerlemektedir. Endüstri 4.0 ya da 4. Sanayi Devrimi, birçok çağdaş otomasyon sistemini, veri alışverişlerini ve üretim teknolojilerini içeren kolektif bir terimdir. Bu devrim nesnelere interneti, internetin hizmetleri ve siber-fiziksel sistemlerden oluşan bir değerler bütünüdür. Sanayisi çok güçlü ülkeler çok iyi bir bilişim altyapısı kurarak Endüstri 4.0 için hazırlıklarını tamamlamaya çalışmaktadır. Artık ucuz insan gücü yerine teknolojiye yatkın gelişimi takip eden yüksek eğitilmiş insanların üretim sürecinde bulunduğu, nesnelere birbiriyle haberleştiği ve internet aracılığıyla komuta kontrolün sağlandığı, daha az hatanın meydana geldiği, oluşan hataların otomasyonla anında giderildiği, insan kaynaklı problemlerden arındırılmış bir sanayiye geçiş süreci yaşanmaktadır. İlimizin sanayi kuruluşlarının yurtdışı gezi gözlem, fuar, kongre vb tüm etkinliklere katılmak için özellikle endüstri 4.0 uygulamasında ciddi yol alan ülkeler hedef olarak seçilmelidir. Bu maksatla yapılacak yurtdışı gezi faaliyetlerinin kamu teşvikleri kapsamında OSB Md lükleri, TSO'ları, OKA, KOSGEB, TKDK gibi kurum ve kuruluşların organizasyonları ile sektörler ve grup etkinlikleri içerisinde gerçekleştirilmesinin faydalı olacağı değerlendirilmektedir.

İlimizde ihracat rakamlarının çok iyi bir seviyede bulunmadığı ve Türkiye İhracatçılar Meclis (TİM) verilerine göre iller sıralamasında gerilerde kaldığı görülmektedir. İhracat artışı doğal olarak tüm sanayi kuruluşlarının en önemli hedefini oluşturmakta ve yoğun ilgisini çekmektedir. Amasya ili ihracat açısından il sıralamasında daha yüksek seviyelere çıkabilmesi amacıyla tüm il çerçevesinde ortak çalışmalar yapılması gerekliliği benimsenmelidir.

İhracatta ilimizin en önemli sektörleri olarak tekstil, mermer, ankastre mutfak, gıda ve ambalaj öne çıkmaktadır. Hali hazırda doğrudan ihracat yapan firmaların yanı sıra başta mobilya sektörü olmak elektrik ve elektronik ürün sektörü, görüntü teknolojileri sektörü gibi dolaylı ihracat yapan firmaların da ilimizin ihracat rakamlarına katkısının artırılması amacıyla yurtdışı satış, pazarlama ve tanıtım faaliyetlerinin yoğunlaştırılması ve ticari antlaşmalar için hukuki altyapısının güçlendirilmesi gerekmektedir. Bu kapsamda gerek kamu teşvik ve desteklerinden istifade ile gerekse de firmaların öz kaynaklarının kullanımının teşvik edilerek uluslararası ticaret, reklam, pazarlama ve hukuki işlemlerinin geliştirilmesi için yurt içi ve yurt dışı profesyonel danışmanlık hizmetlerinden ve eğitimlerinden faydalanılmalıdır. Başta KOSGEB destekleri olmak üzere (örneğin KOBİGEL veya ARGE gibi) devlet destekleri içerisinde profesyonel eğitim ve danışmanlık hizmet alımı için proje bazlı 100 bin TL'ye kadar hibe desteği verilebilmektedir. Bu tür hibe ve öz kaynaklarla yapılan yatırımların firmalara kazanç olarak misliyle tekrar döndüğü örnek olaylar çeşitli konferans ve toplantılarda yoğun olarak aktarılmalıdır.

Güçlü sanayi kuruluşları bulunan ilimizde ARGE ve İnovasyon konusuna yeterli ilgi gösterilmemektedir. ARGE ve İnovasyonun sanayi kuruluşlarına neler kazandıracağı bilinci KÜSİ çalışmaları başta olmak üzere tüm kamu kurum ve kuruluşları tarafından her platformda yoğun bir şekilde aktarılmaktadır. Ancak firmalar bu konuda işe nereden başlayacakları ve nasıl ilerlemeleri gerektiği konusunda tedirgin davranmaktadır. Başta ihracat yapan firmalar olmak üzere ihracat potansiyeli bulunan tüm firmaların ARGE ve İnovasyon bilinci ve yatırım iştahları artırılmalıdır. İlimizde sadece 1 adet sanayi kuruluşumuza ait ARGE merkezi henüz yakın zamanda faaliyete başlamış olup henüz emekleme döneminindedir. KÜSİ çalışmaları sayesinde üniversite ile ortak çalışma ve projeler üretmeye başlanmış olup ilk meyveleri yeni alınmaya başlanmıştır. Yaklaşık 5 yıl önce ilk kez başlanılan KÜSİ çalışmaları ile ulaşılmayan firma kalmamış, birçok büyük firma birçok kez ziyaret edilerek ARGE, İnovasyon ve proje bazlı devlet desteklerine yönlendirilmiştir. KOSGEB pek çok farklı başvuru alanında destek çağrılarında çıkan ülkemizde firmaların en fazla devlet desteği imkânının sunulduğu kurum haline dönüşmüştür. Yıllık cirosu bu yıla kadar 40 milyon TL olan firmalar KOBİ kapsamında kabul edilirken artık bu rakam 125 milyon TL'ye yükseltilmiş ve ilimizdeki tüm firmalar hibe ve destek kapsamına girmiştir. KOSGEB tarafından firmalara KOBİGEL projeleri ile yılda iki çağrı döneminde toplam 1 milyon TL'ye kadar hibe ve geri ödemeli faizsiz kredi desteği sağlanırken "Stratejik Ürün Desteği" ve "KOBİ Teknoyatırım Desteği" sayesinde 5 milyon TL'ye kadar hibe ve geri ödemeli faizsiz kredi desteği sağlanabilmektedir. Firmalarımızın bu tür desteklerden etkin olarak daha fazla faydalanması teşvik edilmelidir.

Sanayi kuruluşlarının profesyonel onarıcı ve önleyici bakım personeline ihtiyaç duyduğu görülmektedir. İlimizdeki tüm sanayi kuruluşlarının fabrikaları ciddi makine parklarından ve otomasyon sistemlerinden oluşmaktadır. Sanayi demek personel haricinde elbette makine ve teçhizat sistemleri, elektrik-elektronik sistemleri, bilgisayar donanım ve yazılım sistemlerinden meydana geldiğinden bunları kullanma becerisine sahip eğitilmiş personel ihtiyacı kadar bu sistemlerin bakım ve onarımını yapmaya ehliyetli personel ihtiyacı da giderek artış göstermektedir. Sanayi kuruluşlarında bulunan sistemlerin arıza, bakım ve onarımına yönelik il dışından hatta yurtdışından servis hizmetleri alınmakta bu sektörde çok ciddi masraflar yapılmaktadır. İlimizde teknik ve meslek okulları (lise, yüksekokul) seviyesinde bakım, onarım, servis konularında yerel sanayi kuruluşlarının ihtiyacını karşılamaya yönelik eleman yetiştirme konusunda ciddi hamleler gerçekleştirilmelidir. Bu kapsamda Ticaret ve Sanayi Odalarının, Meslek Kuruluşlarının ve Odalarının ilimizdeki Eğitim Kurum ve kuruluşlarıyla işbirliği ve güç birliği içerisinde eşgüdümlü hareket etmesi temin edilmelidir.

İlimizde Gümrük İşlemleri arzu edilen seviyelere ulaşamamış durumdadır. Gümrük Müdürlüğü yoğun girişimler neticesinde 30 Kasım 2016 tarihinde Amasya’da faaliyete başlamıştır. Şubat 2017 tarihine kadar talep olmaması nedeniyle hiçbir gümrük işlemi gerçekleştirilememiştir. Valilik ve Gümrük Müdürlüğü’nün sanayi kuruluşlarına yaptıkları çalışma ziyaretleri sonucunda bir yıllık sürenin sonunda toplam tutarı 910.407,50 USD tutarında 14 adet ihracat gerçekleştirilmiştir. Sanayi kuruluşlarının gümrük işleri için Amasya’da Gümrük Müdürlüğü açılmasını yıllardır talep etmelerine karşın açıldıktan sonra özel girişimler ve ziyaretler sonucu çok düşük seviyelerde işlem gerçekleştirmelerinin nedenleri olarak başta İstanbul olmak üzere büyük şehirlerde gümrük müşavirlik firmalarının çok sayıda olmasına karşın Amasya’da hiçbir gümrük danışmanlık firması bulunmaması, gümrük işlemleri ücretlerinin ve maliyetlerinin yine İstanbul gibi büyükşehirlerde çok daha düşük olmasına karşılık Amasya’da ve küçük illerde iki katı oranında yüksek olması gibi etkenler öne çıkmaktadır. Yine yapılan görüşmelerde gümrük müşavirlik firmalarının ihracat işlemlerinden ziyade ithalat işlemleri üzerinden çok daha yüksek kazançlar elde ettikleri için ithalat oranı çok daha düşük seviyede bulunan ilimize bu konuda çok da fazla rağbet göstermeyecekleri düşünülmektedir. Sanayi kuruluşlarının kendilerince haklı nedenlerle gümrükleme işlerinde büyük gümrükleri bulunan şehirleri özellikle limanı bulunan şehirleri tercih ettikleri görülmektedir. İhracat rakamlarını illere göre belirlemede bu tür kolaylıklar sebebiyle tercih edilen gümrük işlemlerinin yapıldığı terminal şehirlerin hanesine yazmak yerine firmaların asıl üretim merkezinin bulunduğu firmanın üretim ili hanesine yazılması ülke çapında daha gerçekçi veriler elde edilmesini ve illerin teşviklerden daha adil faydalanmasını sağlayacaktır. Yine prestij açısından, yönetici tercihleri açısından, vergi teftiş ve şikayet halinde kolay hesap verebilmek adına İstanbul başta olmak üzere büyük şehirlerde firma merkezi gösterilmesinin asıl üretimin yapıldığı ve emeğin harcandığı üretim yapılan illerin aleyhine bir durum oluşturmaktadır. Gerçeği yansıtmayan üretim sonuçları bu tür bir veri düzenlemesiyle kolaylıkla halledilebilir görünmektedir.

Sanayi sektörü ile üniversite akademisyenleri arasındaki irtibat beklenen seviyelere halen ulaşmadığı görülmektedir. Amasya Üniversitesi Teknoloji Fakültesi ilimizde 2012 yılında Elektrik ve Elektronik Mühendisliği Bölümüne, 2013 yılında da Makine mühendisliği Bölümü’ne ilk öğrencilerini alarak eğitim hayatına başlamıştır. Sanayi sektörünün ihtiyaç duyduğu iki temel alanda da henüz yakın zamanda faaliyete geçmiştir. Üniversitemizin bu alanlardaki bölümlerinin yeni kurulması sanayi sektörü ile üniversite arasında işbirliğinde de yeni yeni çalışmaların yapılmasına ancak fırsat tanımaktadır. İlave olarak önümüzdeki eğitim takvimi olan 2018-2019 Eğitim Öğretim yılında Merzifon ilçemizde kurulan İktisadi ve İdari Bilimler Fakültemiz eğitim hayatına başlayacaktır. Sanayi sektörüne sadece mühendislik alanlarında değil işletme, iktisat, yönetim ve organizasyon alanlarında da ilerleyen süreçte ciddi akademik destekler sağlanacaktır. Amasya Üniversitesi’nin İpekköy kampüs alanında bulunan “Merkez Araştırma Laboratuvarı” da gerek Sanayi Firmaları için gerekse de Tarım ve Gıda Sektöründe üretim yapan kuruluşların önemli ihtiyaçlarını karşılama kapasitesine sahiptir. KÜSİ çalışmaları içerisinde üniversite Merkez Araştırma Laboratuvarının imkan kabiliyetleri her ortamda açıklanmaktadır. Sanayi firmalarının ARGE ve İnovasyon ihtiyaçlarını karşılayabilmek ve dışardan bir akademik göz ile farklı yaklaşımlar için tavsiyelerde bulunulması ve projelendirilerek hayata geçirilmesi yönüyle Sanayi kuruluşları ve ilgili alan akademisyenleri arasında yıl içerisinde üçer ayda birden az olmamak üzere buluşma toplantıları ve organizasyonları gerçekleştirilmelidir. Akademik personel için de sanayi temsilcileri için de bu toplantıların verimli ve hedefe yönelik olması adına KÜSİ grubu ve ilgili paydaşlar tarafından süreç koordine edilmeli ve somut adımlar atılması sağlanmalıdır.

Mermer sektöründe faaliyet gösteren firmalarımız olanakları olmasına rağmen daha fazla gelir imkânlarından istifade edememektedir. Mermer sektörü incelendiğinde rakamlar dönemsel olarak değişiklik göstermekle birlikte yıllık blok mermer satışlarının son dönemde ortalama 300 bin ton karşılığı 100 milyon USD civarında ihraç edildiği, ilaveten ton cinsinden net bir ayırım yapılamasa da 25 milyon USD civarında da plaka ve ebatlı mermer ihracatı yapıldığı görülmektedir. Blok mermer satışı en çok Çin ve Hindistan'a yapılmakta ve bu ülkeler dünyada mermer işleme ve katma değeri yüksek mermer satışında liderlik etmektedir. Amasya mermerciliğinin sadece blok mermer satışı ile yetinmemesi, yapılacak önemli ARGE ve altyapı yatırımları ile gerek mermer kesici takım ve sistemlerinin gerekse de mermere ince işçilik vermeye dönük tasarım çalışmalarının müştereken geliştirilmesi ve pazardan çok daha getirili pay alması sağlanmalıdır. Gerekirse mevcut mermer firmalarının bu konuda istek ve iştahlarını artıracak işbirliği projelendirmesinin Kalkınma Bakanlığından (veya DPT üzerinden) özel yatırım teşvik ve hibe desteği alınarak gerçekleştirilmesi üzerinde çalışmalar yapılmalıdır.

Mermer firmalarının uzun yıllardır dile getirmelerine karşın somut bir çözüme kavuşturulamayan mermer atıklarının değerlendirilmesi ve çevre kirliliğinin önlenmesi adına kamu himaye ve desteğinde veya OSB yönetiminin tüm mermer firmalarını kapsayacak bir proje ile ortak çatı altında konkasör tesisi kurması sağlanmalıdır. Kurulacak konkasör tesisinin sabit veya seyyar olarak kurulmasına karar verilerek mermer paleden artıkların kırılarak ilk etapta yol altyapı dolgu malzemesi olarak ikinci etapta da inşaat, boya ve kimya sanayi sektörlerinde değerlendirilen kalsit üretimi ile ihraç malzemesi haline dönüştürme gayretlerini hayata geçirmeye çalışılmalıdır. Mermer firmaları ile yapılan görüşmelerde mermer atık miktarının günümüzde toplam olarak 2 milyon ton civarında olduğu belirtilmiştir.

Yine mermer atıklarının değerlendirilmesi adına dekoratif mermer/mozaik parçaları ile Zeugma mozaik resimlerine benzer insan portreleri, tarihi figürler, hayvan figürleri, meyve/çiçek türleri görüntüleri, haritalar, doğa manzaraları gibi sanatsal ürünlerin özellikle kadın istihdamı yaratacak eğitimlerle sanayi sektörüne yan bir kol olacak çalışmalar yapılmalıdır.

Çok ciddi ve yüksek meblağlarda gelir getirisi bulunan Savunma Sanayi içerisinde ilimizden hiçbir firmamızın yer almadığı görülmektedir. Savunma sanayi için üretim yapan ülke çapında büyük firmalar için fason üretim yapan ilimizle aynı kategorideki şehirlerde küçük ölçekli firmalar mevcuttur. Ancak ilimizde hiçbir firmanın bu tür yan sanayi işleri için hevesli olmadığı ve uzak kaldıkları görülmektedir. Komşu illerimizden Tokat ilinde Teknokent firması olarak hizmet veren küçük ölçekli özel bir haritacılık firmasının savunma sanayii için 90 adet askeri drone ürettiği ve bir adedinin satış fiyatının 30 bin dolardan yapıldığı göz önüne alındığında tek kişilik bir teknolojik 2.700.000 dolar hacmine çıkabildiği görülmektedir. Yine komşu illerimizden Çorum'da üç farklı firmanın Savunma Sanayi işlerinden çeşitli siparişler aldıkları ve savunma sanayi sektöre adım attıkları görülmektedir. İlimiz için de aynı esaslarla Merzifon'da konuşlu bulunan 5'inci Ana Jet Üssü hava araçları için bakım ve yedek parça ihtiyaçlarına yönelik yerli üretim ve üsse yakınlık avantajlarının bir savunma sanayi yatırımı fırsatına çevrilmesi açısından Savunma Sanayi Müsteşarlığı nezdinde yapılacak girişimlerle somut çıktılar elde edilmesine çalışılmalıdır.

Tüm sanayi kuruluşlarıyla yapılan görüşmelerde ortak dile getirilen sorunların başında nitelikli insan ihtiyacı kavramı öne çıkmaktadır. Sanayi kuruluşları işe başlatıp yetiştirdikleri genç çalışanlarının bir kısmının toplu ve yüksek sayıda alımı yapılan sözleşmeli uzman erbaş/er olarak veya emniyet teşkilatı personeli olarak meslek değiştirmek suretiyle personel kaybı yaşadıklarını, bazı firma yöneticileri de çalışanlarından bir kısmının özellikle İŞKUR üzerinden taşeron ve güvenlik hizmetlerine yönelerek üretim sektöründen çıkıp hizmet sektörüne geçiş yaptıklarını sektör açısından olumsuzluk yaşadıklarını ifade etmektedirler. Ülkemizde maalesef daha az yorucu ve iş garantili memuriyet olduğuna inanılan bu tür hizmet sektörü mesleklerine rağbet yüksek seviyede seyrettiği müddetçe üretim sektörünün nitelikli eleman bulmakta güçlük çekmeye devam edecek görünmektedir. İşe başlayan üretim sektörü çalışanlarının kısa sürede hizmet sektörlerine yönelmesini engellemek ve üretim sektörü çalışanlarının pozitif ayrımcılık ile özendirilmesini sağlamak için bazı ilave teşviklere ihtiyaç olduğu düşünülmektedir. Örneğin üretim alanında çalışanların sigortası tamamen işverenin sırtından kaldırılarak devlet tarafından karşılanmalı, aradaki sigorta farkı çalışan ücretlerine ilave edilmelidir. Yine üretimde fiilen çalışanlar için hizmet sektöründe çalışanlardan farklı olarak erken emeklilik, yıpranma payı ve daha yüksek emekli maaşı hakkı verilerek daha cazip hale getirilmelidir. Yine OSB'ler başta olmak üzere sanayi kuruluşlarında çalışanlar için ücretsiz ulaşım ve servis imkânları devlet ve sanayi kuruluşları ortaklığıyla sağlanmalıdır. Özlük hakları ve gelir düzeyi cazip hale getirilmeden üretim sektörüne nitelikli eleman bulmak temenni etmek dışındapek mümkün görünmemektedir.

Yine sanayi kuruluşlarının nitelikli eleman temini ve eğitim düzeyleri konusunda yaşadıkları endişe ve problemlerin ortadan kaldırılmasına yönelik olarak Mesleki Yeterlilik Kurumu'nun yetkili olduğu ulusal meslek standartları, orta öğretim düzeyinde İl Milli Eğitim Müdürlüğü ve yükseköğretim düzeyinde Amasya Üniversitesi tarafından meslekî ve teknik eğitim ve öğretim programları ile uyumlu hale getirilmeli ve bu sayede sanayi kuruluşlarının talep ettiği meslek profiline uygun bireylerin yetişmesine katkı sağlanmalıdır.

Sanayi kuruluşlarımızda İş Sağlığı ve Güvenliğine yönelik bazı adımlar atıldığı ve harekete geçildiği görülmekle birlikte arzu edilen seviyelerde olmadığı görülmektedir. Sanayi kuruluşlarımızın 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ile kanuna bağlı olarak çıkarılan yönetmeliklere uygun olarak çalışma yerlerinde meydana gelebilecek her türlü iş kazalarını önlemek için profesyonel danışmanlıklardan istifade edilmesi ve bu kapsamda alınması gereken önlemleri angarya görmeleri ve kaçınmalarının önüne geçmeye yönelik yaşanmış örnek olaylar üzerinden bilgilendirmeler yapılmalıdır.

OSB'lerinde gündüz ve gece vardiyalarında çalışanların ulaşım, güvenlik, yemek, içme suyu, çöp-atık ve kanalizasyon sistemi vb ihtiyaçları her yönüyle temin edilmelidir. Maalesef bu konuda OSB'lere toplu ulaşım, otobüs ve minibüs güzergâhlarına yeterince önem verilmediği, tüm OSB'lerin çevresinin ve içerisinde aydınlatmasının ya yetersiz ya da hiç olmadığı, başıboş köpeklerin OSB'ler içerisinde rahatlıkla dolaşarak çalışanları endişeye sevk ettiği, OSB güvenlik, kamera takip sistemlerinin yetersizliği de çalışma koşulları açısından olumsuzluklar olarak sıralanmaktadır. OSB'lerin mücavir alan içerisinde olmasa bile mücavir alan olarak değerlendirilmesi, içme suyu problemlerinin, düzenli günlük çöp toplanmasının, nizamiye hizmetleri ile güvenlik kameralı kayıt sisteminin, güvenlik elemanı ile tüm OSB firmalarının hırsızlığa karşı korunması temin edilmelidir. Merzifon ve Suluova OSB'lerindeki firmalarda çalışmak isteyen ancak ücretsiz ulaşım ve servis hizmeti bulunmaması nedeniyle buralarda çalışmaktan uzak kalan Amasya il merkezinde azımsanmayacak bir insan potansiyeli bulunmaktadır.

İyi bir servis planlaması sayesinde nitelikli insan arayışına il bazında çözüm bulunabileceği değerlendirilmektedir. OSB ler başta olmak üzere tüm sanayi kuruluşları toplum için fayda üreten olmazsa olmazlardır. Üretim yapmayan veya yapamayan toplumlar kısa sürede iflas ederler ve dünya örneklerle doludur. Sanayi kuruluşlarına insanları cezbetmek için hiçbir konfor ve yatırımdan kaçınılmamalıdır. İnsanlar çalıştıkları ortamda kendilerini konforunda, güvende hissederse ve tüm ihtiyaçlarının karşılandığına inanırsa verimi de o derece doğal olarak yükselecektir.

Tekstil firmalarımız sadece büyük firmalardan gelen siparişler için üretim yapmakta, tekstil için ARGE ve İnovasyon çalışmalarından uzak durmaktadırlar. Tekstil endüstrisi, nanoteknoloji devrimiyle birlikte yeni bir döneme girmektedir. Nano malzemeler kullanılarak, daha önce hayal bile edemediğimiz, çok çeşitli fonksiyonlara sahip kumaşlar elde edilmektedir. Üzerine, bir bardak meyve suyu dökülen pantolonumuzun, suyu itme özelliği, kirlenmesine engel olmaktadır. Yakın bir gelecekte, giydiğimiz tişört üzerindeki nanosensörler, kalp atışlarımızı, vücut ısımızı ve kan şekerimizi düzenli olarak kontrol edecektir. İstenmeyen bir durum olduğunda da, bizleri, ya da kablosuz bir hatla doktorumuzu haberdar edebilecektir. Özellikle akıllı tekstil üretimi yapan firma sayısı ülkemizde çok az olduğundan ilimizdeki tekstil firmalarının bu alanda çalışma ve geliştirmeler yapması için teşvik edilmesi sağlanmalıdır. İlaveten savunma sanayine yönelik olarak akıllı tekstil ile yara iyileştiren kumaş üretimi ile uğraşan dünyada çeşitli firmaların yaptıkları çalışmalar son zamanlarda sıklıkla gündeme gelmektedir. Askeri veya diğer güvenlik personeli için bu tür kumaş üreten elbise üretimi yapabilen firmaların sadece ülkemizde değil birçok ülke pazarında da söz sahibi olabileceği değerlendirilmektedir.

İlimizin öncül sektörlerinden Ankastre mutfak alanında faaliyet gösteren firmalar açısından halen boş kapasitelerin mevcut olduğu ifade edilmektedir. Ankastre mutfak üretimi özellikle Merzifon OSB de yoğun olarak kümelenmiş ve ilimizin en büyük sanayi kuruluş grubunu oluşturmaktadır. Sektörde fason üretim yapmak için ilave yeni kurulacak firmalara halen ihtiyaç duyulduğu ifade edilmektedir. Nitelikli eleman temininde problem yaşanmadığı takdirde ilave kurulacak firmalar sayesinde ilimizin ankastre ürün ihracat rakamını iki katına çıkartabilecek bir potansiyele sahip olduğu ifade edilmektedir. Merzifon OSB ilave parsel dağıtımında ankastre mutfak yan sanayi firmalarına pozitif ayrımcılık uygulanmasında genel fayda olabileceği değerlendirilmektedir. Ankastre mutfak üretiminde il dışından hiçbir ürün alım yapılmasına meydan bırakmayacak bir yapılanma için çalışmalar yapılmalıdır. (Örneğin fırın amortisörleri topluca Bursa'dan geliyor)

Merzifon'da kümelenmiş bulunan marmelat üreticileri ile yapılan görüşmelerde üretim yapan firmaların özellikle kuşburnu hammaddesi alımını il dışından yaptıkları ve geçtiğimiz yıl toplam olarak 600 ton kuşburnunun farklı illerden alındığı ifade edilmiştir. Nakliye masrafları ve ürün kalite farklılıklarının ortadan kaldırılması maksadıyla üretici firmalar kendi kuşburnu üretimini yapabilmek için ilçede bulunan ekime uygun kamu arazilerini kiralama isteklerini beyan etmişlerdir. Bu konuda mevzuata uygun olarak yapılacak yer tahsislerinin faydalı olacağı değerlendirilmektedir.

Firmaların verimlilik analiz ve atıl kapasite durumlarının profesyonel kuruluşlar tarafından her yönüyle incelenerek ortaya konmasının büyük bir ihtiyaç olduğu gözlemlenmektedir. Dünyada kurumsallaşma ve büyümeye önem veren sanayi kuruluşlarının etkinlik ve verimlilik üzerine daha kısa sürelerde daha düşük maliyetler ortaya koyan "yalın üretim", "altı sigma", "kaizen" gibi sistematik yaklaşımları kullandıkları görülmektedir.

Özellikle OSB yönetimleri tarafından tüm firmalar adına ortaklaşa, OSB dışındaki firmalar için de yine OSB yönetimleri ve/veya ilgili Ticaret ve Sanayi Odaları marifetiyle verimlilik ve kapasite analizlerinin yaptırılarak sonuca uygun iyileştirme ve revizyonlara gidilmesinde büyük faydalar olacağı öngörülmektedir. Yine sanayi kuruluşları için profesyonel danışma firmalarından “yalın üretim”, “altı sigma”, “kaizen” konularında hizmet alımı yapılması teşvik edilmedi.

İlimizde tarım ve hayvancılık sektörü yoğun olarak mevcudiyet gösterdiğinden tarım ve hayvancılık sektörüne yönelik imalatta bulunan sanayi kuruluşlarımız da fazlasıyla mevcuttur. Bu firmalarımızın sadece ihtiyaç duyulan mevcut düşük kapasitedeki makinelerin ve araç gereçlerin imalatını yaptıkları, büyük kapasiteli ve kompleks yapıdaki sistemlerin üretiminden uzak kaldıkları görülmektedir. Tarım makineleri üreten firmalarımızın modern ve yüksek kapasiteli tarım ve hayvancılık araç ve gereçlerine yönelik inovatif çalışmalar yapması, yurtdışından yüksek fiyatlarla ithal edilen büyük tarım makinelerinin yerli imkânlarla ilimizde yapılması için ortak projeler geliştirilmelidir. Tarım mekanizasyonunda yapılacak iyileştirmeler sayesinde yurt içi ve yurt dışı ürün satışlarının artırılmasına çalışılmalıdır.

Geçmiş dönemlerde olduğu üzere günümüzde de döviz kurunda ciddi yükselmeler yaşanması ve kur hareketliliğinin belirsizliği tüm sanayi kuruluşlarını tedirgin etmektedir. İlimizde büyük sanayi kuruluşlarımız gerek ara mal alımları gerekse de makine teçhizat ve yedek parça alımları yurtdışından ithal gelen ürünler arasındadır. Döviz artışları firmaların maliyetlerini olumsuz olarak artırmakta ve gerek yurt içi gerek yurt dışı satışlarda fiyat artışlarına sebebiyet vermektedir. Özellikle yurtdışına ihraç edilen ürünlerde fiyat artışı maalesef yurtdışı firmalarla rekabet açısından dezavantaj oluşturmaktadır. Proje kapsamında hibe ve faizsiz geri ödemeli destek alan firmalar içerisinde bile bazı firmaların döviz kurundaki hızlı artış nedeniyle oluşan büyük fiyat farkları sebebiyle makine teçhizat alımından vazgeçtikleri görülmektedir. Hali hazırda tüm hibe ve kredi teşvik sistemi aylar boyu süren proje başvuru ve değerlendirme safhalarından geçtiğinden proforma alınan tarihteki döviz kuruna göre sisteme tl girişi yapılmaktadır. Arada geçen sürede döviz artışları nedeniyle fiyatlarda ciddi artışlar meydana gelmektedir. Devletin teşvik projelerinde proformalardaki döviz rakamıyla sisteme giriş yapılmasına izin verilmesi ve ödemelerin döviz rakamı üzerinden cari olarak yapılmasına imkân sağlanması halinde firmaların korunacağı değerlendirilmektedir.

Uzun zamandır her platformda bir ihtiyaç olarak dile getirilmesine ve yakın zaman önce fiilen hayata geçirilmesine rağmen “Kamu, Üniversite, Sanayi İşbirliği Portalı” (KÜSİP) ilgili paydaşlar tarafından yeterince kullanılmamaktadır. Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından kamu, üniversite ve sanayi kuruluşları, girişimciler, yatırımcılar arasında ortak işbirliği ve etkileşiminsahlanacağı sanal bir platform hazırlanarak paydaşlarının tek bir nokta üzerinden, Ar-Ge fonlarına, araştırmacılara, yatırımcılara, bilgi kaynaklarına kolay ve hızlı erişiminin sağlanması amaçlanan KÜSİP (Kamu Üniversite Sanayi İşbirliği Portalı)nın ilgili tüm paydaşlar tarafından etkin kullanılması sağlanmalıdır. Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın ana web sayfasından erişilebilen “Bilişim Vadisi” sitesi ile Kuluçka Merkezine, Teknoloji Transfer Ofisine, Prototip ve Test Merkezine, Dijital Animasyon ve Oyun Merkezi (Digital-AGE) alanlarında, ayrıca “Lonca” internet sitesi üzerinden de NACE kodları üzerinden ülkedeki tüm firmalara iller bazında erişim sağlanabilmektedir. Bakanlık web sayfasındaki bu kapsamda hazırlanmış faydalı internet sitelerinin sanayi kuruluşlarına örnek kullanımlarla çeşitli etkinliklerle tanıtımı sağlanmalıdır.

7. Performans Göstergeleri

Sanayi sektörüne ait performans göstergeleri aşağıda Tablo-12’de gösterilmiştir.

Tablo 15: Amasya ili sanayi sektörüne ait performans göstergeleri

SANAYİ SEKTÖRÜ EYLEM PLANI		
GÖSTERGE ADI	Mevcut Durum	Planlanan hedef
Ortak çalışma kültürünün geliştirilmesi ile ilimizin yurtiçi ve yurtdışında tanınan bir marka değere kavuşturulması	Mevcut değil	Konya Torku firması örneğine benzer en az bir adet marka değer yaratmak
Tarımsal ürünlerde katma değer yaratılması	Mevcut değil	Dondurulmuş ve özellikle yurtdışı satış değeri ciddi yükseltilmiş ürün ihraç eden firma sayısında artış sağlamak
Sanayi kuruluşlarının enerji maliyetlerinin düşürülmesi	Mevcut değil	Sanayi kuruluşlarının en az % 10’u olmak üzere kapalı alanlarının çatıları ve kullanmadıkları boş parsel sahalarında GES sistemlerini devlet hibe veya düşük faizli geri ödeme koşullarında kurma ve işletmeye almalarını sağlamak
Devletin sunduğu hibe, teşvik sistemi ve uygulamalarından sanayi kuruluşlarının daha etkin istifade etmesi	%10	Sanayi kuruluşlarının en az % 50’nin destek ihtiyacı hissettiği dönemlerde düşük faizli geri ödemeli devlet desteği imkânı sunularak ve bunun takvime bağlı olmadan ihtiyaç duyulan en uygun zamanda almalarını sağlamak
Devlet teşvik ve yatırım imkânlarından daha fazla istifade edilmesi	4ncü teşvik bölgesinde bulunulması	İl veya ilçeler bazında Amasya olarak 4ncü teşvik bölgesinden 5nci teşvik bölgesi kapsamına alınmasını sağlamak
OSB lerde daha etkin ihtisaslaşma	Amasya OSB de Mermer Merzifon OSB de ankastre mutfak kümelenmeleri mevcut	Mevcut kümelenmelerin oluşturduğu sektörlerde il dışından alım yapılmasını önleyecek şekilde ilave potansiyel sanayi kuruluşlarının kurulmasını sağlamak
Endüstri 4.0 uygulamalarına hızlı ve etkin geçiş	Mevcut değil	Sanayi kuruluşlarının en az %5’nin kısa süre içerisinde Endüstri 4.0 uygulamalarına geçiş altyapılarına başlamalarını sağlamak
İl ihracat rakamlarının artması ve ülke sıralamasında üst sıralara yükselme	Ülke sıralamasında ilimiz 64ncü sıradadır	Kamu teşvikleri/desteklerive firmaların öz kaynaklarıyla uluslararası ticaret, reklam, pazarlama ve hukuki işlemlerinin geliştirilmesi için yurt içi ve yurt dışı profesyonel danışmanlık hizmetlerinden ve eğitimlerinden faydalanan ve ihracat rakamlarını artıran firma sayısının en az % 10 artırılması ve ülke genelinde ihracat rakamları sıralamasında beş yıl içerisinde ilk 40 il içerisine girmek

ARGE merkezine sahip firma sayısında artış	1 firma	Beş yıl içerisinde potansiyeli bulunan en az 5 firmanın ARGE merkezi kurma çalışmalarını tamamlamasını sağlamak
Sanayi sektörü için onarıcı ve önleyici bakım personeli sayısında artış	Yetersiz sayıda ve donanımda amatör kişiler tarafından yapılmaktadır	Profesyonel bakım ve onarım firma sayısının her OSB bölgesi için en az beşer adet olmasını sağlamak
Gümrük müdürlüğü üzerinden yapılan işlem hacminde artış	İl ihracat rakamlarının % 1'inden daha az	İl ihracat rakamlarının en az % 30'unun il gümrük müdürlüğü üzerinden gerçekleştirmek
Sanayi kuruluşları tarafından üniversite işbirliğiyle gerçekleştirilen ARGE sayılarında artış	Bugüne kadar ilde KÜSİ kapsamında 5 adet ARGE projesi gerçekleştirilmiştir	Beş yıl içerisinde toplam en az 25 ARGE projesi gerçekleştirmek
İşlenmiş mermer üretim ve ihracatının artırılması	100 milyon \$lık blok mermer satışı 25 milyon \$lık işlenmiş mermer satışı	Mermer kesici takım teknolojileri üzerine ilaveten mermere ince işçilik vermeye dönük tasarım çalışmalarının müştereken geliştirilmesi çalışmaları sayesinde ihracatta 200 milyon \$lık işlenmiş mermer satışı rakamlarına ulaşmak
Mermer atıklarının kazandırılması	2 milyon tona yakın olduğu değerlendirilen mermer atık mevcudiyeti	Bir konkasör tesisinin sabit veya seyyar olarak kurulmasına karar verilerek mermer paledyen artıkların kırılarak ilk etapta yol altyapı dolgu malzemesi olarak ikinci etapta da inşaat, boya ve kimya sanayi sektörlerinde değerlendirilen kalsit üretimi ile ihraç malzemesi haline dönüştürmek, Yine mermer atıklarının değerlendirilmesi adına dekoratif mermer/mozaik parçaları ile Zeugma mozaik resimlerine benzer insan portreleri, tarihi figürler, hayvan figürleri, meyve/çiçek türleri görüntüleri, haritalar, doğa manzaraları gibi sanatsal ürünlerin özellikle kadın istihdamı yaratacak eğitimlerle sanayi sektörüne yan bir kol olacak çalışmalar yapmak
Savunma sanayine yönelik üretim yapmak	Mevcut değil	İlimizde savunma sanayi için üretim yapan en az üç firma altyapısı sağlamak
Sanayi kuruluşlarının ihtiyaç duyduğu nitelikli eleman temini	Yeterli seviyede değil	Hizmet sektöründen daha cazip hale getirilecek özlük hakları ve imkânları sunmak suretiyle nitelikli elemanları sanayiye çekmek
Sanayi kuruluşlarında çalışanların çalışma koşullarında iyileştirmeler yapılması	Yapılan iyi niyetli tüm çalışmalar yeterli olmayıp geliştirilmeye muhtaçtır	Başta OSB'ler olmak üzere tüm sanayi kuruluşlarının fiziki çalışma koşulları iyileştirilecek

Tekstil firmalarının teknolojik ürün üretimi yapması	Mevcut değil	Klasik üretime ilave akıllı tekstil, nanoteknolojik ürünler üretmek ve en az bir adet ARGE merkezi kazandırmak
Marmelat üreticilerinin hammadde ihtiyaçlarının il imkânlarıyla temin edilmesi	Yılda ortalama 600 tonluk kuşburnu hammaddesinin il dışından satın alınması mevcut üretimin yetersiz olması	Nakliye masrafları ve ürün kalite farklılıklarının ortadan kaldırılması amacıyla üretici firmalara kendi kuşburnu üretimini yapabilmek için ilçede bulunan ekime uygun kamu arazilerini yönetmelik ve mevzuatlara uygun olarak kiralamak
Sanayi kuruluşlarının verimliliklerinin artması	Verimlilik araştırmaları yetersiz seviyelerdedir	Profesyonel firmalar marifetiyle sanayi kuruluşlarının verimlilik analizlerinin yapılması teşvik edilecektir. Yine ildeki sanayi kuruluşlarının profesyonel danışma firmalarından “yalın üretim”, “altı sigma”, “kaizen” gibi verimlilik artırma konularında hizmet alımı yapması teşvik edilecektir.
“Kamu, Üniversite, Sanayi İşbirliği Portalı” (KÜSİP)in kullanımının artması	Yetersiz seviyede	Ar-Ge fonlarına, araştırmacılara, yatırımcılara, bilgi kaynaklarına kolay ve hızlı erişiminin sağlanması amaçlanan KÜSİP (Kamu Üniversite Sanayi İşbirliği Portalı)nı bilinçle kullanan sanayi kuruluş sayısını %100 seviyesine çıkarmak
İleri teknoloji ürünü ve kompleks sistemler içeren tarım makine ve teçhizatlarının üretiminde gelişme	Yetersiz seviyede	ARGE ve İnovasyon çalışmaları kapsamında tarım mekanizasyonu üretiminde altyapının geliştirilmesi sağlanacaktır
İthal bağımlılığı yüksek ara malların yerli üretiminin desteklenmesi	Yetersiz seviyede	Sanayi kuruluşlarının ithal etmek zorunda kaldıkları ara malların en az %50nin yerli imkânlarla gerçekleştirilmesi sağlanacaktır.
Amasya Üniversitesi lisansüstü (Yüksek lisans ve doktora) programlarında gerçekleştirilen tez çalışmalarının sanayi kuruluşlarının ihtiyaçlarına yönelik konuları öncelikli ele alması	Yetersiz seviyede	Sektöre yönelik her yıl en az on adet lisansüstü çalışmanın yapılması sağlanacaktır.
Sanayi kuruluşlarının nitelikli eleman temini ve eğitim düzeyleri konusunda yaşadıkları endişe ve problemler ortadan kaldırılması	Yetersiz seviyede	Mesleki Yeterlilik Belgesi sahibi çalışan sayısında beş yıl içerisinde % 50 artış sağlanacak
İş Sağlığı ve Güvenliği mevzuatına yönelik olarak sanayi kuruluşlarımız tarafından tam uyum sağlanması	Yetersiz seviyede	İlde iş kazası oranının sıfır seviyeye düşürülmesi sağlanacak

8. Sorumlu Kuruluşlar – Paydaş Analizi

İlimizde Sanayi sektöründe belirlenen paydaşlar aşağıda Tablo-13’de tabloda gösterilmiştir:

Tablo 16: Amasya ili sanayi sektörü paydaşlar listesi

Sno	Sanayi Sektörü Paydaş Listesi
1	Amasya Valiliği
2	Amasya Belediyesi
3	Amasya Üniversitesi
4	İlçe Kaymakamlıkları
5	İlçe Belediye Başkanlıkları
6	Orta Karadeniz Kalkınma Ajansı (OKA)
7	Amasya Bilim Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü
8	Amasya KOSGEB İl Müdürlüğü
9	Amasya İl Milli Eğitim Müdürlüğü
10	Amasya Ticaret İl Müdürlüğü
11	Amasya Gümrük İl Müdürlüğü
12	Amasya Tarım İl Müdürlüğü
13	Amasya İŞKUR İl Müdürlüğü
14	Amasya SGK İl Müdürlüğü
15	Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu (TKDK)
16	Amasya Ticaret ve Sanayi Odası
17	Amasya Esnaf ve Sanatkarlar Odası
18	Amasya OSB Müdürlüğü
19	Amasya OSB sanayi kuruluşları
20	Merzifon Ticaret ve Sanayi Odası
21	Merzifon OSB Müdürlüğü
22	Merzifon OSB sanayi kuruluşları
23	Suluova OSB Müdürlüğü
24	Suluova OSB sanayi kuruluşları

9. Eylem Planı

EYLEMLER						
Eylem No	Eylem Adı	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Başlama-Bitiş	Yapılacak İşlem ve Açıklama	Performans Göstergesi
1	Sanayinin rekabet gücünü artırmak amacıyla AR-GE, yenilik ve tasarım faaliyetlerinde fikri ve sınai mülkiyet haklarının farkındalığına yönelik etkinliklerin düzenlenmesi	Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü	Amasya Üniversitesi, KOSGEB, OKA, Ticaret ve Sanayi Odaları	2018-2023	KÜSİ çalışmaları kapsamında düzenlenecek etkinliklerle AR-GE, yenilik ve tasarım faaliyetlerinde fikri ve sınai mülkiyet haklarının nasıl korunacağı ve yönetileceği konularında reel sektörün bilinçlendirilmesi sağlanacaktır.	Gerçekleştirilen etkinlik sayısının ve ulaşılan hedef kitle sayısında artış sağlamak
2	İlimizdeki sanayi kuruluşlarının ortak işbirliği ve sinerjik etki oluşturma kültürlerinin artırılması	Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü	Amasya Üniversitesi, KOSGEB, OKA, Ticaret ve Sanayi Odaları	2018-2023	OSB yönetimleri ve OSB dışındaki ilgili firma yöneticilerin çeşitli etkinlik ve gezi organizasyonu ile Konya'da bulunan ve büyük bir kooperatif kuruluşu olan Torcu şirketi örneğine benzer örnek uygulamalar yerinde incelenecektir.	Konya Torcu firması örneğine benzer en az bir adet marka değeri yaratmak
3	Sanayi kuruluşlarının katma değeri yüksek ürünler üretmesinin teşvik edilmesi	Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü	Amasya Üniversitesi, KOSGEB, OKA, Ticaret ve Sanayi Odaları, OSB	2018-2023	KÜSİ çalışmaları kapsamında ve OSB yönetimleri ile Ticaret ve Sanayi Odaları işbirliği içerisinde katma değerli ürün konusunda farklı sahalarla yönelik iyi uygulama örnekleri ve tanıtımları için faaliyetler düzenlenecektir.	Dondurulmuş ve özellikle yurtdışı satış değeri ciddi yükseltilmiş ürün ihrac eden firma sayısında artış sağlamak

4	Sanayi kuruluşlarımızın dünyada 4ncü sanayi devrimi olarak nitelendirilen "nesnelerin interneti, internetin hizmetleri ve siber-fiziksel sistemlerden oluşan" Endüstri 4.0 uygulamalarına geçiş	Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü	Amasya Üniversitesi, KOSGEB, OKA, Ticaret ve Sanayi Odaları, OSB	2018-2023	İlimizin sanayi kuruluşlarının yurtdışı gezi gözlem, fuar, kongre vb tüm etkinliklere katılmak için özellikle endüstri 4.0 uygulamasında ciddi yol alan ülkeler hedef olarak seçilecektir. Bu maksatla yapılacak yurtdışı gezi faaliyetlerinin kamu teşvikleri kapsamında OSB Md lükleri, Tic. San. Od.ları, OKA, KOSGEB, TKDK gibi kurum ve kuruluşların organizasyonları ile sektörler ve grup etkinlikleri içerisinde gerçekleştirilecektir	Sanayi kuruluşlarının en az %5'nin kısa süre içerisinde Endüstri 4.0 uygulamalarına geçiş altyapılarına başlamalarını sağlamak
5	İlimizde sadece bir sanayi kuruluşumuzun çok yakın bir süre önce resmi olarak ARGE merkezi kurduğu düşünüldüğünde Sanayi kuruluşlarımızın ARGE ve inovasyon bilinci ve bu alandaki yatırım iştahları artırılması	Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü	Amasya Üniversitesi, KOSGEB, OKA, Ticaret ve Sanayi Odaları, OSB	2018-2023	KÜSİ çalışmaları kapsamında ARGE ve inovasyon konusunda farklı sahalara yönelik iyi uygulama örnekleri ve tanıtımları için faaliyetler, KOSGEB ve TÜBİTAK ARGE ve inovasyon destekleri hakkında bilgilendirme faaliyetleri sayısı artırılarak çalışmalara devam edilecektir.	Beş yıl içerisinde ARGE merkezi potansiyeli bulunan en az 5 firmanın ARGE merkezi kurma çalışmalarını tamamlamasını sağlamak
6	Amasya ilinin bütün il kapsamında veya tek tek ilçeler bazında yeniden yapılacak değerlendirmeler doğrultusunda 4ncü teşvik bölgesi kapsamından 5nci teşvik bölgesine kaydırılarak yakın komşu illere nazaran teşvik dezavantajlarına karşı korunması	Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü	Amasya Üniversitesi, KOSGEB, OKA, Ticaret ve Sanayi Odaları, OSB	2018-2023	Valilik koordinatörlüğünde Kalkınma Bakanlığına teklif edilmesi	İl veya ilçeler bazında Amasya olarak 4ncü teşvik bölgesinden 5nci teşvik bölgesi kapsamına alınmasını sağlamak

7	İlimizde hali hazırda ihracat yapan mevcut ve ihracat yapmak için potansiyeli bulunan diğer aday Sanayi kuruluşlarımızın ihracat rakamlarına katkısının artırılması amacıyla yurtdışı satış, pazarlama ve tanıtım faaliyetlerinin yoğunlaştırılması ve ticari anlaşmalar için hukuki altyapısının güçlendirilmesi	Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü	Amasya Üniversitesi, KOSGEB, OKA, Ticaret ve Sanayi Odaları, OSB	2018-2023	KÜSİ çalışmaları kapsamında yapılacak bilgilendirme faaliyetlerinde başta KOSGEB destekleri olmak üzere (örneğin KOBİGEL veya ARGE gibi) devlet destekleri içerisinde profesyonel eğitim ve danışmanlık hizmet alımı için proje bazlı 100 bin TL'ye kadar hibe ile desteklendiği	Kamu teşvik/destekleri ve firmaların öz kaynaklarıyla uluslararası ticaret, reklam, pazarlama ve hukuki işlemlerinin geliştirilmesi için yurt içi ve yurt dışı profesyonel danışmanlık hizmetlerinden ve eğitimlerinden faydalanan ve ihracat rakamlarını artıran firma sayısının en az % 10 artırılması ve ülke genelinde ihracat rakamları sıralamasında beş yıl içerisinde ilk 40 il içerisinde girmek
8	İl bazında özellikle OSB'ler kapsamında ihtisaslaşmanın ve kümeleşmelerin artırılmasına yönelik çalışmalar artırılması	Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü	Amasya Üniversitesi, KOSGEB, OKA, Ticaret ve Sanayi Odaları, OSB	2018-2023	Valilik koordinatörlüğünde Kalkınma Bakanlığına teklif edilmesi	Mevcut kümelenmelerin oluşturduğu sektörlerde il dışından alım yapımını önleyecek şekilde ilave potansiyel sanayi kuruluşlarının kurulmasını sağlamak
9	Sanayi sektöründe faaliyet gösteren firmaların finansal destek ihtiyacı hissettği dönemlerde kendilerine proje bazlı ve çok kısıtlı bütçelerle hibe destekleri sunulması yerine düşük faizli geri ödemeli kredi desteği sağlanması ve bunun takvime bağlı olmadan ihtiyaç duyulduğunda en kısa sürede alınabilmesi imkânı	Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü	Amasya Üniversitesi, KOSGEB, OKA, Ticaret ve Sanayi Odaları, OSB	2018-2023	Valilik koordinatörlüğünde Kalkınma Bakanlığına teklif edilmesi	Sanayi kuruluşlarının en az % 50'nin destek ihtiyacı hissettği dönemlerde düşük faizli geri ödemeli devlet desteği imkânı sunulması ve bunun takvime bağlı olmadan ihtiyaç duyulan en uygun zamanda alabilmelerini sağlamak

10	Gümrük müdürlüğü işlemlerinde daha yüksek kapasitelere ulaşılması, ihracat rakamlarının illere göre belirlenmesinde maliyet ve gümrük çıkış işlem kolaylıkları sebebiyle tercih edilen büyük şehirlerin lehine yazılması yerine firmaların asıl üretim merkezinin bulunduğu üretim ilinin hanesine yazılmasının sağlanması	Gümrük Müdürlüğü	Ticaret ve Sanayi Odaları, OSB	2018-2023	Valilik koordinatörlüğünde Kalkınma Bakanlığına teklif edilmesi	İli ihracat rakamlarının en az % 30'unun il gümrük müdürlüğü üzerinden gerçekleştirilmek
11	Sanayi kuruluşlarının yüksek elektrik maliyetlerinin azaltılması için ilave tedbirler alınması	Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü	KOSGEB, OKA, Ticaret ve Sanayi Odaları, OSB	2018-2023	Özellikle OSB firmaları başta olmak üzere yüksek elektrik tüketen sanayi kuruluşları öncelikli olmak üzere kapalı alanlarının çatıları ve kullanılmadıkları boş parsel sahalarında GES sistemlerini devlet hibe veya düşük faizli geri ödeme koşullarında kurma ve işletmeye almalarına olanak sağlanacaktır.	Sanayi kuruluşlarının en az % 10'u olmak üzere kapalı alanlarının çatıları ve kullanılmadıkları boş parsel sahalarında GES sistemlerini devlet hibe veya düşük faizli geri ödeme koşullarında kurma ve işletmeye almalarını sağlamak
12	Sanayi kuruluşlarının verimlilik analizleri ve atıl kapasite durumları profesyonel kuruluşlar marifetiyle her yönüyle incelenerek çıkacak sonuçlar doğrultusunda reel iyileştirme ve revizyonlara gidilmesinin sağlanması, Dünyada kurumsallaşma ve büyümeye önem veren sanayi kuruluşlarının etkinlik ve verimlilik üzerine daha kısa sürelerde daha düşük maliyetler ortaya koyan "yalın üretim", "altı sigma", "kaizen" gibi sistematik yaklaşımların sanayi sektörüne benimsenmesi	Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü	Ticaret ve Sanayi Odaları, OSB	2018-2023	Firmaların verimlilik analiz ve atıl kapasite durumlarının profesyonel kuruluşlar tarafından her yönüyle incelenerek ortaya konmasının büyük bir ihtiyaç olduğu gözlemlenmektedir. Özellikle OSB yönetimleri tarafından tüm firmalar adına ortaklaşa, OSB dışındaki firmalar için de yine OSB yönetimleri ve/veya ilgili Ticaret ve Sanayi Odaları marifetiyle verimlilik ve kapasite analizlerinin yaptırılacaktır. Sanayi kuruluşları için profesyonel danışma firmalarından "yalın üretim", "altı sigma", "kaizen" konularında hizmet alımı yapılması teşvik edilecektir.	Profesyonel firmalar marifetiyle sanayi kuruluşlarının verimlilik analizlerinin yapılması teşvik edilecektir. Yine ildeki sanayi kuruluşlarının profesyonel danışma firmalarından "yalın üretim", "altı sigma", "kaizen" gibi verimlilik artırma konularında hizmet alımı yapılması teşvik edilecektir.

13	İlimizde Savunma Sanayi sektörüne yönelik yüksek teknoloji yeni ürün üreten veya büyük firmaların tedarikçiliğine yönelik alanlarda faaliyet gösterecek firmaların kurulmasının teşvik edilmesi	Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü	Amasya Üniversitesi, Ticaret ve Sanayi Odaları, OSB	2018-2023	Merzifon'da konumlu bulunan 5'inci Ana Jet Üssü hava araçları için bakım ve yedek parça ihtiyaçlarına yönelik yerli üretim ve üsse yakınlık avantajlarının bir savunma sanayi yatırımı fırsatına çevrilmesi açısından Savunma Sanayi Müsteşarlığı nezdinde yapılacak girişimlerle somut çıktılar elde edilmesine çalışılacaktır.	İlimizde savunma sanayi için üretim yapan en az üç firma altyapısı sağlamak
14	İlimizin öncül sanayi sektörlerinden Ankastre mutfak alanındahalen ihtiyaç bulunan boş kapasiteler için yeni firmaların kurulmasının teşvik edilmesi	Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü	Amasya Üniversitesi, Amasya İl Millî Eğitim Müdürlüğü, Ticaret ve Sanayi Odaları, OSB	2018-2023	Nitelikli eleman temininde problem yaşanmadığı takdirde ilave kurulacak firmalar sayesinde ilimizin ankastre ürün ihracat rakamını iki katına çıkartabilecek bir potansiyeli karşılamak adına Meslek ve Teknik okullarımızın ilgili sektöre yönelik nitelikli eleman yetiştirmek için OSB yönetimi ve ilgili ankastre firmaları ile ortak çalışmalar gerçekleştirilmesi sağlanacaktır.	Merzifon OSB yeni parsel tahsislerinin en az % 30 oranında ankastre kümelenmesi için ilave kapasiteye ayrılmasını sağlamak. Amasya OSB yeni arazi tahsisinde en az % 30 oranında mermer kümelenmesi için ilave kapasite ayrılmasını sağlamak.
15	İthal bağımlılığı yüksek ara malların yerli üretiminin desteklenmesi	Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü	Amasya Üniversitesi, Ticaret ve Sanayi Odaları, OSB, KOSGEB, OKA	2018-2023	Merzifon OSB ilave parsel dağıtımında ankastre mutfak yan sanayi firmalarına pozitif ayrımcılık uygulanmasında genel fayda olabileceği değerlendirilmektedir. Ankastre mutfak üretiminde il dışından hiçbir ürün alım yapılmasına meydan bırakmayacak bir yapılanma için çalışmalar yapılmalıdır.	Sanayi kuruluşlarının ithal etmek zorunda kaldıkları ara malların en az %50'sinin yerli imkânlarla gerçekleştirilmesi sağlanacaktır.

16	Amasya mermerciliğinin sadece blok mermer satışı ile yetinmemesi, yapılacak önemli ARGE ve altyapı yatırımları ile gerek mermer kesici takım ve sistemlerinin gerekse de mermere ince işçilik vermeye dönük tasarım çalışmalarının müştereken geliştirilmesi ve pazardan çok daha pay almasının sağlanması	Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü	Amasya Üniversitesi, Amasya İl Milli Eğitim Müdürlüğü, Ticaret ve Sanayi Odaları, OSB	2018-2023	Mevcut mermer firmalarının bu konuda istek ve işahlarını artıracak işbirliği projelendirilmesinin Kalkınma Bakanlığında (veya DPT üzerinden) özel yatırım teşvik ve hibe desteği alınarak gerçekleştirilmesi üzerinde çalışmalar yapılacaktır. Tüm mermer işletmeleri için ortak çatı altında toplanacak bir ARGE Merkezi kurulması için KÜSİ kapsamında çalışmalar gerçekleştirilecektir.	Mermer kesici takım teknolojileri üzerine ilaveten mermere ince işçilik vermeye dönük tasarım çalışmalarının müştereken geliştirilmesi çalışmaları sayesinde ihracatta 200 milyon \$'lık işlenmiş mermer satışı rakamlarına ulaşmak
17	Mermer firmalarının uzun yıllardır dile getirmelerine karşın somut bir çözüme kavuşturulamayan mermer atıklarının değerlendirilmesi ve çevre kirliliğinin önlenmesi adına kamu himaye ve desteğinde veya OSB yönetiminin tüm mermer firmalarını kapsayacak bir proje ile ortak çatı altında bir konkasör tesisi kurulması	Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü	Ticaret ve Sanayi Odaları, OSB, İl Milli Eğitim Müdürlüğü	2018-2023	Kurulacak konkasör tesisinin sabit veya seyyar olarak kurulmasına karar verildikten sonra mermer paledyen artıklarının kırılarak ilk etapta yol altyapı dolgu malzemesi olarak ikinci etapta da inşaat, boya ve kimya sanayi sektörlerinde değerlendirilen kalsit üretimi ile ihraç malzemesi haline dönüştürme gayretlerini hayata geçirmeye çalışılacaktır. Yine mermer atıklarının değerlendirilmesi adına dekoratif mermer/mozaiik parçaları ile Zeugma mozaik resimlerine benzer insan portreleri, tarihi figürler, hayvan figürleri, meyve/çiçek türleri görünümleri, haritalar, doğa manzaraları gibi sanatsal ürünlerin özelliikle kadın istihdamı yaratacak eğitimlerle sanayi sektörüne yan bir kol olacak çalışmalar yapılacaktır.	Bir konkasör tesisinin sabit veya seyyar olarak kurulmasına karar verildikten sonra mermer paledyen artıklarının kırılarak ilk etapta yol altyapı dolgu malzemesi olarak ikinci etapta da inşaat, boya ve kimya sanayi sektörlerinde değerlendirilen kalsit üretimi ile ihraç malzemesi haline dönüştürmek, Yine mermer atıklarının değerlendirilmesi adına dekoratif mermer/mozaiik parçaları ile Zeugma mozaik resimlerine benzer insan portreleri, tarihi figürler, hayvan figürleri, meyve/çiçek türleri görünümleri, haritalar, doğa manzaraları gibi sanatsal ürünlerin özelliikle kadın istihdamı yaratacak eğitimlerle sanayi sektörüne yan bir kol olacak çalışmalar yapmak

18	Sanayi kuruluşlarının ciddi seviyelerde ihtiyaç duyduğu profesyonel koruyucu ve/veya önleyici bakım personelinin ilimizde yeterli sayıda ve de mesleki ehliyet seviyesinde bulunmaması nedeniyle ihtiyaçlarını il dışından hatta yurtdışından temin etmesini önlemek ve ilimiz dışına kayıp giderler olarak kaçan bu ciddi masraf kaleminin ilimiz içerisinde kalması için çalışmalar yapılması	Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü	Amasya Üniversitesi, İl Milli Eğitim Müdürlüğü, Ticaret ve Sanayi Odaları, OSB,	2018-2023	İlimizde teknik ve meslek okulları (lise, yüksekokul) seviyesinde bakım, onarım, servis konularında yerel sanayi kuruluşlarının ihtiyacını karşılamaya yönelik eleman yetiştirme konusunda ciddi hamleler gerçekleştirilecektir. Bu kapsamda Ticaret ve Sanayi Odalarının, Meslek Kuruluşlarının ve Odalarının ilimizdeki Eğitim Kurum ve kuruluşlarıyla işbirliği ve güç birliği içerisinde eşgüdümlü hareket etmesi temin edilecektir.	Profesyonel bakım ve onarım firma sayısının her OSB bölgesi için en az beşer adet olmasını sağlamak
19	Tekstil firmalarımızın yurt içi ve yurt dışı büyük firmalardan aldıkları siparişe dayalı klasik kumaş teknolojileri ile üretim yapmanın haricinde ARGE ve inovasyona dayalı akıllı kumaş ile teknolojik üretim üzerinde gayretlerini artırmalarının sağlanması	Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü	Amasya Üniversitesi, İl Milli Eğitim Müdürlüğü, Ticaret ve Sanayi Odaları, OSB,	2018-2023	Tekstil firmalarımızın nanoteknolojik ve akıllı tekstil ürünleri kullanarak ileri teknoloji ile üretim kapasitelerini ve imkânlarının artırılması kapsamında KÜSİ kapsamında bilgilendirme ve örnek uygulamalar için çalışmalar ve teknik geziler düzenlenecektir.	Mevcut siparişler alınarak üretilen klasik ürünlere ilaveten akıllı tekstil, nanoteknolojik ürünler üretmek ve ildeki tekstil sektörüne en az bir adet ARGE merkezi kazandırmak
20	Tarım ve hayvancılık sektöründe makineler üreten firmalarımızın modern ve yüksek kapasiteli tarım ve hayvancılık araç ve gereçlerine yönelik inovatif çalışmalar yapması, yurtdışından yüksek fiyatlarla ithal edilen büyük tarım makinelerinin yerli imkânlarla ilimizde yapılması için ortak projeler geliştirilmesi	Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü	Amasya Üniversitesi, İl Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü, TKDK, Ticaret ve Sanayi Odaları, OSB,	2018-2023	KÜSİ kapsamında ve İl Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü ve TKDK koordinasyonunda ve yönlendirmesiyle Tarım ve hayvancılık sektöründe makineler üreten firmalarımızın fayda maliyet etkinliği çerçevesinde devlet hibe ve teşviklerini kapsayacak şekilde yurt içi ve yurtdışı fuar ve kongrelere katılımları sağlanacaktır.	ARGE ve inovasyon çalışmaları kapsamında tarım mekanizasyonu üretiminde altyapının geliştirilmesi sağlanacaktır

<p>Merzifon ilçemizde kümelenmiş bulunan marmelat üreticilerinin özellikle kuşburnu ihtiyaçlarını ilimizin mevcut düşük üretim kapasitesi nedeniyle uzak bölge ve illerden getirmek zorunda kalmaları ve yüksek nakliye masraflarına ilave olarak ürün kalite farklılıklarının ortadan kaldırılması amacıyla üretici firmaların kendi kuşburnu üretimini yapabilmeleri için özellikle Merzifon ilçemizde atıl durumda bulunan ekim için uygun kamu arazilerinin mevzuata uygun olarak kiralanması ve yer tahsislerinin yapılması</p>	<p>Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü</p>	<p>İl Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü, TKDK, Ticaret ve Sanayi Odaları</p>	<p>2018-2023</p>	<p>İl Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü ve TKDK koordinasyonunda marmelat üreticileri için uygun kamu arazilerinin tahsisine firmalarla irtibat kurulacaktır ve ortak çalışmalar icra edilecektir.</p>	<p>Nakliye masrafları ve ürün kalite farklılıklarının ortadan kaldırılması amacıyla üretici firmalara kendi kuşburnu üretimini yapabilmek için ilçede bulunan ekime uygun kamu arazilerini yönetmelik ve mevzuatlara uygun olarak kiralamak</p>
<p>Sanayi kuruluşları ile Amasya Üniversitesi akademik personeli arasında ARGE, inovasyon, ortak proje üretme ve işbirliği konularında kısa süre içerisinde kaydedilen çalışmaların hız artırarak çok daha ileriye götürülmesi</p>	<p>Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü</p>	<p>Amasya Üniversitesi, Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü, Ticaret ve Sanayi Odaları, OSB,</p>	<p>2018-2023</p>	<p>Amasya Üniversitesi Teknoloji Fakültesi bünyesinde bulunan Makine Mühendisliği ile Elektrik ve Elektronik Mühendisliği Bölümleri eğitim hayatına yakın zaman önce başlamasına karşın genç ve dinamik akademik personeli ile eğitim faaliyetlerinin yanı sıra sanayi kuruluşları ile de birçok ortak çalışmalar yürütmektedir. Sanayi kuruluşlarının mühendislik ve teknik konularda ihtiyaçlarına ortak çözümler bulmaya devam edilecektir. 2018-2019 Eğitim Öğretim yılında Merzifon ilçemizde kurulan İktisadi ve İdari Bilimler Fakültemiz eğitim hayatına başlayacaktır. Sanayi sektörüne sadece mühendislik alanlarında değil işletme, iktisat, yönetim ve organizasyon alanlarında da ilerleyen süreçte ciddi akademik destekler sağlanacaktır. Yine Amasya Üniversitesi'nin il merkezi İpekköy kampüsü alanında bulunan "Merkez Araştırma Laboratuvarı" da gerek Sanayi Firmaları için gerekse de Tarım, Gıda ve Hayvancılık Sektöründe üretim yapan kuruluşların laboratuvar araştırma ve analizleri konusunda destek sağlamaya devam edecektir.</p>	<p>Beş yıl içerisinde toplam en az 25 ARGE projesi gerçekleştirilmek</p>

23	<p>Sanayi sektörü için ilimizde tüm yönetim kademeleri tarafından iyi niyet ve fedakârlıklarla günümüze kadar yapılmış her türlü iyileştirme ve geliştirme faaliyetleri mutlaka takdire değer olmakla birlikte tüm OSB'lerin ve OSB dışında kalan tüm sanayi kuruluşlarının başta gece vardiyaları olmak üzere tüm çalışanlarının durumu göz önüne alınarak her türlü ulaşım, güvenlik, yemek yeme, içme suyu, çöp/atık ve kanalizasyon sistemi vb ihtiyaçları iyi niyet çerçevesinde karşılanması</p>	<p>Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü</p>	<p>Valilik, Belediyeler, Ticaret ve Sanayi Odaları, OSB</p>	<p>2018-2023</p>	<p>OSB'lere tüm toplu ulaşım araçlarıyla ulaşım sağlanacaktır. Toplu ulaşım araçları için OSB'leri içerisinde ana güzergâhta belirlenecek noktalara duraklar tesis edilecektir.</p> <p>OSB'lerin çevre emniyeti fens telleri ile kapatılmak suretiyle başboş köpeklerin ve kontrolsüz kişilerin rahatsızlıkla giriş çıkışı önlenecektir.</p> <p>OSB çevre ve iç aydınlatmaların tamamlanması ve yanmayan lambaların düzenli kontrollerle değiştirilmesi sağlanacaktır.</p> <p>OSB girişi ve çevre güvenliğinin profesyonel güvenlik elemanların tarafından ve 24 saat kamera sistemleri ile takip edilmesi sağlanacaktır.</p> <p>OSB'lerin mücavir alan içerisinde olmasa bile mücavir alan içerisinde değerlendirilmesi, sanayi kuruluşlarında çalışanların şehir şebekesine bağlanmış temiz su içme problemlerinin giderilmesine yönelik çöplerin haftadabir defa yerine düzenli olarak her gün toplanması sağlanacaktır.</p> <p>Aile bütünlüğü açısından Amasya il merkezinde ikamet ettiği halde Merzifon ve Suluova OSB'lerindeki firmalarda çalışmak isteyen ancak ücretsiz ulaşım ve servis hizmeti bulunmaması nedeniyle sanayi sektöründen uzak kalmak zorunda bulunan ciddi sayılabilecek işgücü potansiyelinin değerlendirilmesi için OSB ler koordinasyonunda Amasya il merkezine ulaşım ve servis hizmetleri sağlanacaktır.</p>	<p>Başta OSB'ler olmak üzere tüm sanayi kuruluşlarının fiziki çalışma koşulları iyileştirilecek</p>
----	--	--	---	------------------	--	---

24	Sanayi sektöründe en çok dile getirilen nitelikli insan ihtiyacının karşılanması için çalışanların hizmet sektörü yerine sanayi yani üretim sektörünü tercih etmelerini sağlayacak şekilde özlük hakları ve gelir düzeyleri cazip hale getirilmesi	Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü	Ticaret ve Sanayi Odaları, OSB, İŞKUR İl Müdürlüğü	2018-2023	Üretim alanında çalışanların sigortası tamamen işverenin sırtından kaldırılarak devlet tarafından karşılanarak aradaki sigorta farkı çalışan ücretlerine ilave edilecektir. Yine üretimde fiilen çalışanlar için hizmet sektöründe çalışanlardan farklı olarak erken emeklilik, yıpranma payı ve daha yüksek emekli maaşı hakkı verilecektir. OSB'ler başta olmak üzere sanayi kuruluşlarında çalışanlar için ücretsiz ulaşım ve servis imkânları devlet ve sanayi kuruluşları ortaklığıyla sağlanacaktır.	Sanayi sektörünü Hizmet sektöründen daha cazip hale getirilecek özlük hakları ve imkânları sunmak suretiyle nitelikli elemanları sanayiye çekmek
25	Sanayi kuruluşlarının nitelikli eleman temini ve eğitim düzeyleri konusunda yaşadıkları endişe ve problemler ortadan kaldırılmasına yönelik çalışmalar yapılması	Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü	Amasya Üniversitesi, İl Millî Eğitim Müdürlüğü	2018-2023	Mesleki Yeterlilik Kurumu'nun yetkili olduğu ulusal meslek standartları, orta öğretim düzeyinde İl Millî Eğitim Müdürlüğü ve yükseköğretim düzeyinde Amasya Üniversitesi tarafından mesleki ve teknik eğitim ve öğretim programları ile uyumlu hale getirilecek ve sanayi kuruluşlarının talep ettiği meslek profiline uygun bireylerin yetiştirilmesine katkı sağlanacak	Mesleki Yeterlilik Belgesi sahibi çalışan sayısında beş yıl içerisinde % 50 artış sağlanacak
26	Son dönemde sıkça gündemde bulunan ve önemini her geçen gün artarak koruyacak gözükten İş Sağlığı ve Güvenliği mevzuatına yönelik olarak sanayi kuruluşlarımız tarafından tam uyum sağlanması	SGK İl Müdürlüğü	OSB ler TSO lar	2018-2023	Sanayi kuruluşlarımızın 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ile kanuna bağlı olarak çıkarılan yönetmeliklere uygun olarak çalışma yerlerinde meydana gelebilecek her türlü iş kazalarını önlemek için profesyonel danışmanlıklardan istifade edilmesi ve bu kapsamda alınması gereken önlemleri angarya görmeleri ve kaçınmalarının önüne geçmeye yönelik yaşanmış örnek olaylar üzerinden SGK İl Md.lüğünce daha önce gerçekleştirilen tanıtım ve bilgilendirme faaliyetlerine ilave tanıtım ve bilgilendirme faaliyetleri gerçekleştirilecektir.	İlde iş kazası oranının sıfır seviyeye düşürülmesi sağlanacak

27	Sanayi kuruluşlarının ülke ve dünya ekonomisinde özellikle döviz kurundaki sürekli artış ve belirsizlikler nedeniyle oluşan haklı endişeleri için tedbirler geliştirilmesi	Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü	Ticaret ve Sanayi Odaları, OSB, KOSGEB, OKA, TKDK	2018-2023	Genel ekonomi yapısı için devletin alabileceği tedbirlerden ayrı olarak en azından devletin sanayi kuruluşları için başlattığı ve başlatmayı planladığı kendi teşvik projelerinde proformalarındaki döviz rakamıyla sisteme giriş yapılmasına izin verilmesi ve ödemelerin döviz rakamı üzerinden cari olarak yapılmasına imkân sağlanarak firmalar korunacaktır.	Ar-Ge fonlarına, araştırmacılara, yatırımcılara, bilgi kaynaklarına kolay ve hızlı erişiminin sağlanması amaçlanan KÜSİP (Kamu Üniversitesi Sanayi İşbirliği Portalı)ni bilinçle kullanan sanayi kuruluş sayısını %100 seviyesine çıkarmak
28	Kamu, üniversite ve sanayi kuruluşları, girişimciler, yatırımcılar arasında ortak işbirliği ve etkileşimsin sağlanacağı sanal bir platform hazırlanarak, paydaşlarının tek bir noktada bulunmasını, Ar-Ge fonlarına, araştırmacılara, yatırımcılara, bilgi kaynaklarına kolay ve hızlı erişiminin sağlanması amaçlanan KÜSİP (Kamu Üniversitesi Sanayi İşbirliği Portalı)nın tüm paydaşlar tarafından etkin kullanılmasını sağlanması	Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü	Amasya Üniversitesi, Ticaret ve Sanayi Odaları, OSB, KOSGEB, OKA	2018-2023	KÜSİ çalışma grubu koordinatörlüğünde KÜSİP kullanımının çeşitli etkinliklerde interaktif olarak kullanımını gösterilerek tanıtımı sağlanacaktır.	
29	Amasya Üniversitesi lisansüstü (Yüksek lisans ve doktora) programlarında gerçekleştirilen tez çalışmalarının sanayi kuruluşlarının ihtiyaçlarına yönelik konuların öncelikli ele alınmasını sağlanması	Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü	Amasya Üniversitesi, Ticaret ve Sanayi Odaları, OSB, OKA, KOSGEB	2018-2023	Amasya Üniversitesi lisansüstü programlarının sanayi sektörünün her alanını içerebilecek tez çalışmaları yapılabilmesi için KÜSİ ortak çalışmasıyla sektörel ihtiyaçlar ve tez konusu için eşleştirmeler gerçekleştirilecektir.	Sanayi sektörünün çözüm bekleyen sorunlu sahalarına yönelik lisansüstü tez sayısının nitelik ve nicelik bakımından artması sağlanacaktır. Sektöre yönelik her yıl en az on adet lisansüstü çalışmanın yapılması sağlanacaktır.

10. Kaynakça

OECD Ekonomik Görünüm Raporu 2018

Türkiye Sanayi Stratejisi 2015-2018 Belgesi

TR83 Bölgesi Uygun Yatırım Alanları Araştırması – Amasya İli Raporu:

Amasya İli Stratejik Planı (2007-2011)

Orta Vadeli Program (2017-2019)

10ncu Kalkınma Planı (2014-2018)

10ncu Kalkınma Planı Öncelikli Dönüşüm Programları Eylem Planları

Yeşilirmak Havza Gelişim Projesi (Amasya, Çorum, Samsun, Tokat) Bölgesel Gelişme Ana Planı (2006)

Türkiye Kamu-Üniversite-Sanayi İşbirliği (KÜSİ) Stratejisi ve Eylem Planı (2015-2018)

Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı web sayfası (<https://www.sanayi.gov.tr>)

Amasya Valiliği Web sayfası (<http://www.amasya.gov.tr>)

Türkiye İhracatçılar Meclisi Web sayfası (<http://www.tim.org.tr>)

Türkiye İstatistik Kurumu (<http://www.tuik.gov.tr>)

AMASYA Bilim Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü

KOSGEB Amasya İl Müdürlüğü

Amasya İl Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü

NOTLAR

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ORTA KARADENİZ KALKINMA AJANSI
MIDDLE BLACK SEA DEVELOPMENT AGENCY

A Samsun Organize Sanayi Bölgesi Yaşardoğu Cad.
No: 62 Tekkeköy/SAMSUN
T 0 362 431 24 00
F 0 362 431 24 09
W www.oka.org.tr
E info@oka.org.tr
IG /okaorgtr
F /OrtaKaradenizKalkinmaAjansi

AMASYA YATIRIM DESTEK OFİSİ

Dere Mah. İğneci Baba Sk. No:30 Amasya
T. 0 (358) 212 69 66 F. 0 (358) 212 69 65

ÇORUM YATIRIM DESTEK OFİSİ

A. Karekeçili Mah. Gazi Cad. No:1 Çorum Valiliği A Blok Kat:3 ÇORUM
T. 0 (364) 225 74 70 F. 0 (364) 225 74 71

SAMSUN YATIRIM DESTEK OFİSİ

Samsun Organize Sanayi Bölgesi Yaşardoğu Cad.
No: 62 Tekkeköy/SAMSUN
T. 0 (362) 431 24 00 F. 0 (362) 431 24 09

TOKAT YATIRIM DESTEK OFİSİ

Kabe-i Mescit Mahallesi Bekir Paşa Sokak No: 11 MERKEZ / TOKAT
T. 0 (356) 228 93 60 F. 0 (356) 228 97 60